

१५ दिवस उलटूनही आरोपी पोलिसांच्या हाती नाहीत

पेण : उद्योजक मयूर वनगे मारहाण प्रकरणातील मुख्य आरोपी भाजपचे उपजिल्हाध्यक्ष मंगेश रघुनाथ दळवी, हेरेश कृष्णा दळवी, रूपेश कृष्णा दळवी आणि रंजीत दळवी हे गुन्हा दाखल होऊन १५ दिवस उलटूनही पोलिसांच्या हाती लागलेले नाहीत. आरोपी अद्याप पोलिसांच्या नजरेआड असल्याने पोलिसांच्या

कार्यपद्धतीवर सर्वसामान्यांकडून प्रश्न उपस्थित केले जात असून, या प्रकरणात राजकीय हस्तक्षेपाचा संशयही व्यक्त केला जात आहे. दरम्यान, चार आरोपींपैकी आरोपी क्रमांक चार रंजीत दळवी याने जायिनसाडी जिल्हा सत्र न्यायालयात अर्ज दाखल केला असून, या अर्जावर सोमवारी सुनावणी होणार

आहे. त्यामुळे न्यायालय या अर्जावर काय निर्णय घेते,याकडे पेणसह संपूर्ण रायगडचे लक्ष लागले आहे.

रंजीत दळवी याचे नाव यापूर्वी पेण-हेटवणे कालव्यातील पूल अपहार प्रकरणातही चर्चेत आले होते. या प्रकरणात एकूण ११ पूल गायब झाल्याचे समोर आले होते. त्यापैकी दोन पुलांबाबत रंजीत दळवी याच्यावर जबाबदारी निश्चित झाल्याचे सांगितले जात असून, उर्वरित पुलांचे साहित्य चोरीस गेल्याचे तपासात निष्पन्न झाल्याचे पोलिसांकडून सांगण्यात आले होते. या प्रकरणात पोलिसांनी सुमारे ५६ लाख रुपये किमतीचा मुद्देमाल हस्तगत केल्याची माहिती आहे. मयुर वनगे मारहाण प्रकरणात चोरीसह

विविध कलमानुसार गुन्हा दाखल असल्याने रंजीत दळवीच्या जामीन अर्जावर न्यायालय काय भूमिका घेते, याकडे विशेष लक्ष लागले आहे.

जाहीर नोटीस		
तमाम जनतेस या जाहीर नोटीसद्वारे कळविण्यात येते की,		
आमचे अशिलांना मौजे शिरढोण, ता. पनवेल, जि. रायगड येथील खाली वर्णन केलेली संपूर्ण मिळकत विद्यमान मालक पुजा प्रसन्न अंबुलकर, जगदीश जयवंत पाटील, सुजाता अनिल भाटकर यांचेकडून खरेदी घेण्याचे ठरविले आहे.		
विद्यमान मालकांनी मिळकतीवरील त्यांचा मालकोहक्क निवैध असल्याचा भरवसा दिलेला आहे.		
मिळकतीचे वर्णन		
मौजे शिरढोण, ता. पनवेल, जि. रायगड येथील		
भुमापन व उपविभाग क्र.	क्षेत्र हे.आर.चौ.मी.	आकार रू.पैसे.
२०/२/३	१-२७-००	५.००
वर नमूद मिळकतीमध्ये कोणाचाही गहाण, दान, बक्षिस, फरोक, लिज, लियन, चार्ज, अन्नवस्त्र, पोटागी, करारपत्र, मृत्यूपत्र, वहिवाट वा अन्य कोणत्याही तऱ्हेचा हक्क हितसंबंध असल्यास ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांचे आत त्यासंबंधी लेखी हरकती खालील पत्त्यावर कागदोपत्री पुराव्यानिशी पाठवाव्यात. सदरच्या मुदतीत कोणाचीही कसल्याही तऱ्हेची हरकत न आल्यास वर नमूद मिळकत निवैध आहे असे समजून आमचे अशिल मिळकत खरेदी घेण्याचा व्यवहार पुर्ण करतील. त्यानंतर येणाऱ्या हरकती आमचे अशिलांवर बंधनकारक राहणार नाहीत, हे सर्वांस कळावे.		
अलिबाग		
दिनांक : १५/०८/२०२६		
अॅड. रविंद्र विनायक आोक		
'गुरूकृपा' महर्षी कर्वे रोड, ता.अलिबाग, जि. रायगड		

जाहिर नोटीस

सर्व जनतेस कळविण्यात येते की, आमचे अशिलांनी मौजे नागांव, ता. अलिबाग, जि. रायगड येथील खालील वर्णन केलेल्या मिळकती मिळकतींचे विद्यमान मालक १)तारामती हरिरचंद्र चुणेकर, २) प्रशांत हरिरचंद्र चुणेकर, ३) शमा रमेश पाटील यांचेकडून विकत घेण्याच्या ठरविलेल्या आहेत. सदर मिळकती निवैध व बोजा विरहीत असल्याचा भरवसा विद्यमान मालकांनी आमचे अशिलास दिलेला आहे.

मिळकतीचे वर्णन

मौजे	भुमापन क्रमांक व उपविभाग	क्षेत्र (हे. आर)	आकार (रु.पैसे)
नागांव	१५९१	क्षेत्र ०.२९.८०	१.८२
ता.अलिबाग		पो. ख ०.००.००	
जि.रायगड		एकूण ०.२९.८०	
नागांव	१५७३	क्षेत्र ०.१२.९०	०.४७
ता.अलिबाग		पो ख ०.०२.००	
जि.रायगड		एकूण ०.१४.९०	

तरी वरील मिळकतींच्या संदर्भात कोणाचाही गहाण, दान, बक्षिस लिज, फरोक, साठेकरार कोटीत दावा, मृत्यूपत्र अखल्यापत्र, भागिदारी, वहिवाट, पोटागी, करार-मदार, विसार पावती, वारसा हक्क, वहिवाटीचा जाण्या-येण्याचा मार्ग, आदी कोणत्याही प्रकारे हक्क व हितसंबंध असल्यास त्यांनी त्यांची हरकत योग्य त्या कागदोपत्री पुराव्यानिशी ही नोटीस प्रसिद्ध झालेपासून १४ दिवसांचे मुदतीत खाली सही करणार खरेदीदारांतर्फे अ‍ॅडव्होकेट यांचेकडे लेखी कळवावे. येणेप्रमाणे विहीत मुदतीत कोणाचीही कसल्याही प्रकारची हरकत न आल्यास सदर मिळकती निवैध व विनजोखमी आहे. असे समजून आमचे अशिल सदर मिळकतींचा खरेदी व्यवहार पुर्ण करतील व मागाहून येणारी कोणतीही हरकत आमचे अशिलांवर बंधनकारक राहणार नाही याची नोंद घ्यावी.

अलिबाग.

दिनांक : १५/०८/२०२६

अ‍ॅड. विजय अनंत पेढवी

श्रीकृपा, मु.नांदाईपाडा, पो. झिराड,

ता. अलिबाग, जि. रायगड.

मो.नं. ९८२२२८६७४०

जाहीर नोटीस

तमाम जनतेस या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की,
मौजे झिराड, ता.अलिबाग जि.रायगड येथे खालील वर्णनाची मिळकत आमचे अशिल १ श्री.सुनिल दत्तात्रय कुलकर्णी, २.राजेंद्र दत्तात्रय कुलकर्णी, ३.अनिल दत्तात्रय कुलकर्णी ४.आरती अनंत कोसवे, ५.साधना विकास खळे, ६.जोत्सना संदेश वैद्य, ७.उर्मिला उल्हास कुलकर्णी, ८.उर्वशी उल्हास कुलकर्णी पैकी अनु क्र.१ ते ३, व ७, ८ हे मौजे रसा निवास, नारायण पाखाडी, श्रीवर्धन ता.श्रीवर्धन, जि.रायगड, अनु क्र.४ या मौजे भाई प्रसाद, प्रभुआळी, श्रीवर्धन ता.श्रीवर्धन, जि.रायगड व अनु क्र.५ या ए-४०३, १० अवंतिका को ऑप. हाउसिंग सोसायटी, राजाजी पथ, म्हात्रे नगर, डोंबिवली पुर्व, अनु क्र.६ या ए-२७ स्नेह सदन, को ऑप हाउसिंग सोसायटी प्लॉट नं.४, गोर्राई वेस्ट मुंबई ००००९२ यांचे मालकीची व ताबेकब्जा वहिवाटीची आहे.

मिळकतीचे वर्णन

अ.क्र	गट नं.	क्षेत्र (हे.आर.)	आकार (रु.पै.)
१	१०५	०-४५-००	०-८०
		०-०३-००	
		एकूण क्षेत्र	
		०-४८-००	

वरील मिळकतीवर आमचे अशिलांसह अशोक आमले व जयंत विठ्ठल सावंत वगैरे यांची नावे सातवाऱ्यावर आहेत. आमचे अशिलांचा वरील मिळकतीवर १/३ अविभाज्य हिस्सा आहे. अद्यापही आमचे अशिल अशोक आमले व जयंत सावंत वगैरे यांच्यामध्ये मिळकतीचे वाटप झालेले नाही.

अशाप्रकारची वस्तुस्थिती अस्ततानाही अशोक आमले व सावंत सदरची मिळकत अन्य इसमास विकण्यास निघाले असल्याची माहिती आमचे अशिलांना नुकतीच मिळालेली आहे. सदर विक्री व्यवहारास आमचे अशिलांची सक्र हरकत आहे. आमचे अशिलांची सदर मिळकतीचे विक्री व्यवहारास समंती नाही.

तरी या नोटीसीद्वारे सर्वांना कळविण्यात येत आहे की, वरील मिळकतीबाबत कोणीही कसल्याही प्रकारचा व्यवहार आमले अथवा सावंत यांचेसोबत अथवा त्यांचे नोकर चाकर एजंट यांच्यासोबत करू नये केल्यास तो व्यवहार बेकायदेशीर होईल व आमचे अशिलांवर बंधनकारक राहणार नाही याची नोंद घ्यावी.

दि.१४/०८/२०२६

सही /-

अ‍ॅड.प्रविण मधुकर ठाकूर

जिल्हा व सत्र न्यायालय

रायगड-अलिबाग

जाहिर नोटीस			
सर्व जनतेस कळविण्यांत येते की, आमचे अशिलांनी मौजे बामणोली, ता. अलिबाग, जि.रायगड येथील खालील वर्णन केलेली मिळकत, मिळकतीचे विद्यमान मालक १) उपा वसंत शिंदे, २) मनोभा वसंत शिंदे, ३) उज्वला दशरथ कदम, ४) सिद्धी विजय नावरे, ५) सत्यजित वसंत शिंदे यांचेकडून विकत घेण्याची ठरविलेली आहे. सदर मिळकत निवैध व बोजाविरहीत असल्याचा भरवसा विद्यमान मालकांनी आमचे अशिलास दिलेला आहे.			
मिळकतीचे वर्णन			
मौजे	भुमापन क्रमांक व उपविभाग	क्षेत्र (हे.आर.)	आकार (रु.पैसे)
बामणोली ता.अलिबाग जि.रायगड	२३०	क्षेत्र ०.२५.४० पो.ख.०.०३.३० एकूण क्षेत्र ०.२८.७०	६.८२
तरी वरील मिळकतीच्या संदर्भात कोणाचाही गहाण, दान, बक्षिस, लिज, फरोक, साठेकरार, कोटीत दावा, मृत्यूपत्र, अखल्यापत्र, भागिदारी, वहिवाट, पोटागी, करार-मदार, विसार पावती, वारसा हक्क, वहिवाटीचा जाण्या-येण्याचा मार्ग, आदी कोणत्याही प्रकारे हक्क व हितसंबंध असल्यास त्यांनी त्यांची हरकत योग्य त्या कागदोपत्री पुराव्यानिशी हि नोटीस प्रसिद्ध झालेपासून ७ दिवसांचे मुदतीत खालील सही करणार खरेदीदारांतर्फे अ‍ॅडव्होकेट यांचेकडे लेखी कळवावे. येणेप्रमाणे विहीत मुदतीत कोणाचीही कसल्याही प्रकारची हरकत न आल्यास सदर मिळकत निवैध व विनजोखमी आहे. असे समजून आमचे अशिल सदर मिळकतीची खरेदी व्यवहार पुर्ण करतील व मागाहून येणारी कोणतीही हरकत आमचे अशिलांवर बंधनकारक राहणार नाही याची नोंद घ्यावी.			
अलिबाग. दिनांक : /०८/२०२६		अ‍ॅड. विजय अनंत पेढवी श्रीकृपा, मु.नांदाईपाडा, पो.झिराड, ता.अलिबाग, जि.रायगड. मो.नं. ९८२२१८६७४०	

 अलिबाग नगरपरिषद निविदा सूचना		
अलिबाग नगरपरिषदेकरीता खालील प्रमाणे इच्छूक पुरवठादारांकडून ऑफलाईन पद्धतीने निविदा मागविण्यात येत आहे.		
अ.क्र	कामाचा तपशील	कालावधी
१	अलिबाग नगरपरिषद हद्दीतील मोकटा गुरांना पकडून कोंडवाड्यात टाकणे व त्यांची देखभाल करणे तसेच कोंडवाड्याचे ठिकाणाहून सुरक्षित वाहनांतून गाय, वासरू, बैल, इ. प्राण्यांची वाहतुक ता. पेण येथील गोशाळेेत सुरक्षितपणे सुपुर्द करणेबाबत.	१७/०८/२०२६ ते २५/०८/२०२६ वेळ: सार्य ०४.०० पर्यंत
वरील प्रमाणे इच्छूक पुरवठादाराकडून विहित नमुन्यामध्ये ऑफलाईन पद्धतीने निविदा मागविण्यात येत आहे. निविदा सादर करताना प्रत्येकाचे स्वतंत्र निविदा सादर करणे आवश्यक आहे. निविदे संबंधित अधिक माहिती अलिबाग नगरपरिषद आरोग्य विभागत उपलब्ध आहे.		
सही / - मुख्याधिकारी अलिबाग नगरपरिषद		

जाहीर नोटीस

तमाम जनतेस या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, आमचे अशिल मिनी राजीव मेहरा व रुचिर राजीव मेहरा, जे खाली नमूद परिशिष्टात वर्णन केलेल्या मिळकतींचे एकमेव व पुर्ण मालक आहेत, त्यांचा मालकीची खाली परिशिष्टात नमूद केलेली मिळकत विक्री करी इच्छित आहेत.

तरी ज्या इसमांचा त्या मिळकतीमध्ये अथवा त्यातील कोणत्याही भागावर अथवा भागामध्ये करार, संमतीज्ञापन, भागिदारी, खरेदी, भाडेपट्टा, पोटाभाडेपट्टा, वारसा, बोजा, दान, गहाण, हस्तांतरण, अदलाबदल, विश्वस्त, ताबा, परवाना, वहिवाट, कसणुक, पोटागी, मृत्यूपत्र, कोर्टबिक व्यवस्था, तडजोड, कोटीचा हुकुमनामा, वहिवाटीच्या रस्त्याचा करार या अथवा अन्य कोणत्याही प्रकारचा हक्कहितसंबंध असेल, त्यांनी तसे आम्हास ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून १४ दिवसांचे आत खाली दिलेल्या आमचे पत्त्यावर कागदोपत्री पुराव्यांसहित रजिस्टर्ड पोस्ट अे.डी.द्वारे लेखी कळवावे. मुदतीत तसे कुणीही न कळविल्यास, सदर मिळकतीमध्ये आमचे अशिलांव्यतिरिक्त अन्य कुणाचाही कोणताही हक्कहितसंबंध नाही अथवा असल्यास तो कायम स्वरुपी आमचे अशिलांच्या लाभात सोडून देण्यात आला आहे, असे समजण्यात येईल व आमचे अशिल इच्छूक खरेदीदारांच्या लाभात विक्री व्यवहार पुर्ण करतील. नोटीस मुदतीनंतर आलेली कोणतीही तक्रार, हरकत अथवा दावा विचारारत घेतला जाणार नाही.

पारिशिष्ट

मौजे किहीम, ता. अलिबाग, जि. रायगड येथील

गट नं./हि. नं.	क्षेत्र (हे. आर)	आकार रु.पैसे
४०२/१	ला.यो. ३-९६-००	१२०.७७
	पो. ख. ०-२२-५०	
	एकूण ४-१८-५०	

सदर मिळकतीपैकी मिनी राजीव मेहरा व रुचिर राजीव मेहरा यांच्या मालकीची ० हे. ५१.५० आर, आकार २३ रुपये ३५ पैसे एवढी मिळकत.

सदर मिळकतीस चतु: सिमा :

पुर्वेस : मौजे किहीम गट नं. ४०५ व ४०६ या मिळकतीच्या हद्दी.

पश्चिमेस : किहीम-नवागांव गावकस्ता.

दक्षिणेस : मौजे किहीम गट नं. ४०२/१ पैकी उर्वरित मिळकत

उत्तरेस : मौजे किहीम गट नं. ४२१/२ व ४२४/३ या मिळकतीच्या हद्दी.

अलिबाग

तारीख : १५/८/२०२६

सही/-

अ‍ॅड. गणेश गोविंद पाटील.

अे /१,२, तळमजला,
‘श्रुतीसागर’ को. ऑप. हा. सोसायटी,
युनियन बँकेसमोर, ब्राह्मणआळी,
अलिबाग, रायगड, ४०२ २०१.

जाहीर नोटीस

सर्व लोकांस या जाहीर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, आमचे अशिलांनी मौजे. शिलाप, ता. कर्जत, जि. रायगड येथील खालील वर्णनाची विनशेती जमीन मिळकत तिचे मालक श्री. रंज्नी जेम्स नाझर यांचेकडून खरेदी करण्याचे ठरविले आहे:-

सख्खे क्र	प्लॉट क्र.	क्षेत्र (चौ.मी.)	आकार (रु. पै)
१०३	१	३४८	३४-८०
१०३	७	३६३	३६-३०
१०३	८	२८०	२८-००
१०३	९	५४६	५४-६०
१०३	१०	४०६	४०-६०
१०३	१३	४७७	४७-००
१०३	१५	५२८	५२-८०
१०३	१६	५४४	५४-४०
१०३	१७	५४४	५४-४०
१०३	१८	३४७	३४-७०
१०३	१९	३४३	३४-३०
१०३	२०	३५४	३५-४०
१०३	२१	३८४	३८-४०
१०३	२४	५२६	५२-६०
१०३	२५	५५१	५५-१०
१०३	२६	५३७	५३-७०

वरील जमीन मिळकतीशी कोणत्याही इसमाचा अगर संस्थेचा कोणत्याही प्रकारचा कायदेशीर हितसंबंध असल्यास आणि त्याची आमचे अशिलांच्या खरेदीच्या व्यवहारास हरकत असल्यास त्यांनी तसे आम्हांस ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ०७ दिवसांत लेखी पुराव्यासह खाली नमूद केलेल्या पत्त्यावर कळवावे. वरील मुदतीत कोणीही हरकत न घेतल्यास वरील मिळकतीशी कोणत्याही इसमाचा अगर संस्थेचा कसल्याही प्रकारचा हक्कहितसंबंध नाही. असे समजण्यात येवून आमचे अशिल वरील मिळकतीच्या खरेदीचा व्यवहार पूर्ण करतील. मागाहून कोणतीही तक्रार विचारारत घेतली जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.

दिनांक: १५/०८/२०२६

अ‍ॅड संजय हरिचंद्र म्हासे

ऑफीस- रा.ची -३०१, सायली निमांण,

निमांण नगरी, नेरल पश्चिम

ता. कर्जत, जि. रायगड.

मो. ९२६०२०९०९६

जाहीर नोटीस

सर्व लोकांस या जाहीर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, आमचे अशिलांनी मौजे कोटीवे, ता. कर्जत, जि. रायगड येथील खालील वर्णनाची जमीन मिळकत तिचे मालक १) कुंटन दिनकर म्हाडे व २) तेवकिर्नी दिनकर म्हाडे यांचेकडून कायमची खरेदी करण्याचे ठरविले आहे:-

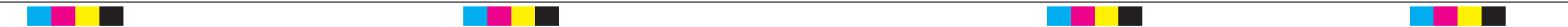
सख्खे क्र	हिस्सा क्र	क्षेत्र (हे. आर. पां)	आकार (रु. पै)
९४	१	०-१४-००	०-१०

वरील जमीन मिळकतीशी कोणत्याही इसमाचा अगर संस्थेचा कोणत्याही प्रकारचा कायदेशीर हितसंबंध असल्यास आणि त्याची आमचे अशिलांच्या खरेदीच्या व्यवहारास हरकत असल्यास त्यांनी तसे आम्हांस ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांत लेखी पुराव्यासह खाली नमूद केलेल्या पत्त्यावर कळवावे. वरील मुदतीत कोणीही हरकत न घेतल्यास वरील मिळकतीशी कोणत्याही इसमाचा अगर संस्थेचा कसल्याही प्रकारचा हक्कहितसंबंध नाही. असे समजण्यात येवून आमचे अशिल वरील मिळकतीच्या खरेदीचा व्यवहार पूर्ण करतील. मागाहून कोणतीही तक्रार विचारारत घेतली जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.

दिनांक १५/०८/२०२६

अ‍ॅड. राकेश भरत भोईर
ऑफीस-कर्जेले, ता.कर्जत, जि.रायगड
मो. ८१४९१४१८५२

जाहीर नोटीस		
तमाम लोकांस या जाहीर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, मौजे कवठेवाडी ता. कर्जत जिल्हा रायगड येथील खालील वर्णनाची जमिन मिळकत आमचे आशील हुसेन अजीज कटलेरवाला यांनी १) सुनील आप्पा खैर २) मंगेश सुनील खैर ३) ऊषा सुनील खैर या विदयमान मालकाकडून खरेदी घेण्याचे ठरवले आहे.		
मिळकतीचे वर्णन		
सख्खे नं हिस्सा नं	क्षेत्रफळ हे.आर.पां.	आकार रु. पै.
३२१/१/ब	१- २४-०० गुंठे पैकी लिहण देणार यांच्या मालकीची ०-२०-०० गुंठे	०-२५
तरी वरील मिळकतीमध्ये इतर कोणाचाही विक्री, गहाण, भाडेपट्टा, बक्षीसपत्र, वारसहक्क, पोटागी, लीजचार्ज, ताबा, वहिवाट, अथवा कोणाचाही प्रकारे हक्क हितसंबंध असल्यास, सदर व्यवहारास कोणाचीही हरकत असल्यास सदर व्यक्तीने आपली लेखी हरकत पुराव्यासह खाली सही करणार यांचे कडे ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून १४ दिवसाचा आत नोंदवली. सदर मुदतीत कोणतीही हरकत न आल्यास व्यवहार पूर्ण केला जाईल व त्यानंतर येणारी कोणतीही हरकत आमचे आशीलवर बंधनकारक राहणार नाही.		
कर्जत १५/०८/२०२६ मो. नं ९२४६४७७५१६		
आशीलतातर्फे अ‍ॅडव्होकेट अ‍ॅड प्रफुल्ल विठयनाथ देशमुख मु.पो कोदीवडे ता कर्जत जि. रायगड ४१०२०१		

निवडक

महेश्वरी म्हात्रे जिल्ह्यात दहावी

पेण : रायगड जिल्हा परिषद शाळा नारवेल केंद्र वढाव येथील विद्यार्थिनी महेश्वरी म्हात्रे हिने इयत्ता चौथी शिष्यवृत्ती परीक्षेत उल्लेखनीय यश संपादन केले आहे. महेश्वरीने पेण तालुक्यात

प्रथम क्रमांक, तर रायगड जिल्ह्यात दहावा क्रमांक मिळवत आपल्या शाळेचे तसेच पालकांचे नाव उज्ज्वल केले आहे. याशिवाय राज्यस्तरीय मंथन परीक्षेतही महेश्वरीने पेण तालुक्यात चौथा क्रमांक पटकावला आहे. तिच्या या उल्लेखनीय काम

गिरीबहुल नारवेल केंद्र शाळा वढाव तसेच पंचक्रोशीतील विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षकांकडून तिच्यावर अभिनंदनाचा वर्षाव होत आहे. महेश्वरीच्या या यशाबद्दल तिचे पालक, शिक्षक आणि ग्रामस्थांनी तिचे मनःपूर्वक अभिनंदन करून भविष्यातील शैक्षणिक वाटचालीसाठी शुभेच्छा दिल्या आहेत.

एसटी स्टॅण्डमधील प्रसाधनगृह बंद

रोहा : रोहा एस.टी. स्टॅण्डमधील प्रसाधनगृह (सार्वजनिक शौचालय व मुतारी) सेप्टी टँक ओव्हरफ्लो झाल्याने अनेक दिवसांपासून बंद

असल्याने येथील प्रवासी वर्ग, नागरिक, शाळकरी विद्यार्थी विद्यार्थिनींची गैरसोय होत आहे. विशेष म्हणजे सद्या उत्सवांचे दिवस सुरू असताना ही समस्या अधिक गंभीर बनली आहे. या विषयी शहरातील समाजसेवक बिलाल मोरबेकर यांनी आक्रमक भूमिका घेत संबंधित प्रशासनाला लेखी निवेदन देत तातडीने प्रसाधनगृह तातडीने सुरू करण्याची मागणी केली आहे. एस. टी स्टॅण्डमधील प्रसाधनगृह बंद असल्याबाबत प्रवाशी व नागरिकांनी एस.टी स्टॅण्ड येथील अधिकाऱ्यांकडे तक्रार केली. मात्र, या तक्रारीकडे संबंधित अधिकाऱ्यांनी कानाडोळा केल्याने अखेर जनतेचा आवाज बनून समाजसेवक बिलाल मोरबेकर यांनी आगाव व्यवस्थापक प्रकाश शेलार यांना भेटून लेखी निवेदन देत शौचालय तातडीने सुरू करण्याची मागणी केली आहे. एस. टी स्टॅण्डमधील प्रसाधनगृह बंद असल्याने प्रवाशी, नागरिकांची व दुरून येणाऱ्या शाळकरी मुला-मुलींची गैरसोय होत आहे. सार्वजनिक शौचालय हे सुविधा नसून नागरिकांची मूलभूत गरज आहे. नागरिकांनी तक्रार केल्यानंतरही दुरुस्ती होत नसेल तर शौचालय बांधलेच कशाला असा सवाल बिलाल मोरबेकर यांनी केला आहे.

तीन बोकडांची चोरी

नवीन पनवेल : मोकळ्या प्लॉटमध्ये खुंट्याला बांधून ठेवलेल्या तीन बोकडांची चोरी केल्याप्रकरणी तळोजा पोलीस ठाण्यात ११ ऑगस्ट रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला. जकीरा शेख या तळोजा, फेस वन येथे राहत असून पाच ऑगस्ट रोजी त्यांनी मुस्कान कॉर्नर, तळोजा फेसवन येथील मोकळ्या प्लॉटमध्ये तीन बोकड खुंट्याला बांधून ठेवले होते. चोरांने ते चोरून नेले. या प्रकरणी पोलीस अधिक तपास करत आहेत.

कर्जत तालुक्याला क्रांतीचा इतिहास

। नेळ । प्रतिनिधी ।

कर्जत तालुक्याला देशाच्या स्वातंत्र्य लढ्याचा इतिहास आहे. कर्जत तालुक्यातील ४६ तरुण देशाच्या स्वातंत्र्य लढ्यात सहभागी झाले होते आणि त्यातील दोन तरुण देशाच्या स्वातंत्र्य लढ्यात शहीद देखील झाले आहेत. १९४२ मध्ये महात्मा गांधी यांनी पुकारलेल्या चले जाव आंदोलनापासून कर्जत तालुक्यात क्रांतीचा लढा माथेरानचे भाई कोतवाल यांच्या पुढाकाराने सुरू झाला होता.

देशाच्या स्वातंत्र्य लढ्यात कर्जत तालुक्याचे योगदान मोठे आहे. कर्जत तालुक्याच्या लढाऊ बाण्याची नोंद ब्रिटिश सरकारला इंग्लंडमध्ये घ्यावी लागली होती. आपल्या देशात वेगवेगळी संस्थाने राज्य करीत असल्याने ब्रिटिशांनी आपल्यामधील भांडणाचा फायदा घेऊन ब्रिटिशांनी १८१८ मध्ये भारतावर राज्य करण्यास सुरुवात

४६ तरुणांचा लढ्यात सहभागी

दोन तरुण देशासाठी शहीद

केली आणि शेवटी आपल्या देशातील देशप्रेमी जनतेने १९४२ मध्ये उठाव केला आणि १९४७ ला आपला भारत देश स्वातंत्र्य झाला अशी माहिती कोळंबे यांनी यावेळी दिली. त्यानंतर १९४२च्या चलेजाव आंदोलनाविषयी विद्यार्थी वर्गाशी संवाद साधताना माथेरान येथील भाऊसाहेब राऊत आणि विठ्ठलराव कोतवाल यांनी कर्जत तालुक्यातील तरुणांना एकत्र करून देशाच्या लढ्यात स्वतःला झोकून दिले. त्यावेळी गोमाजी पाटील, राघो भगत ही मंडळी सोबत आली आणि अख्ख्या कर्जत तालुक्यातून तब्बल ७० च्या आसपास क्रांतिकारक यांनी देशाच्या स्वातंत्र्याचा लढा कर्जत

तालुक्यातून सुरू केला. या लढ्याने विजेचे खांब कोसळविणे, टेलिफोनच्या तारा तोंडाने, ट्रेन बंद करणे आदी क्रांतिकारी कामे करून ब्रिटिशांना सळी कि पळी करून सोडले होते. त्यामुळे तालुक्याचे योगदान देशाच्या स्वातंत्र्य लढ्यात नोंद झाला आहे. त्यात ४६ स्वातंत्र्यसैनिकांची नोंद ब्रिटिशांनी आपल्या गॅलॅटमध्ये केली आहे.

तालुक्याचा स्वातंत्र्य लढ्यातील सहभाग आणि त्यातून

ब्रिटिश गॅलॅटमध्ये नोंद

गोमाजी पाटील, शिपर गळी, राघो भाग, धाऊ डुकरे, दगडू दळवी, हरि देशमुख, गणपत देशमुख, रघुनाथ देशमुख, काशिनाथ मसणे, परशुराम देशमुख, विठ्ठल देशमुख, तुकाराम कुमार, दामू शेलार, भाऊ पाटील, लक्ष्मी कातकरी, रामा कातकरी, धोंडू कातकरी, पांडू कातकरी, रूपा कातकरी, इका कातकरी, बाळ्या कातकरी, बाळू लोहार, पॅटण्णा कोतवाल, गोपाळराव शिंदे, सीताराम खंगटे, मणिराम चौधरी, धोंडीराम चौधरी, सखाराम कदम, धोंडू पवार, गोविंद शिंदे, बाबुराव शिंदे, हरीभाऊ भडसावळे, पांडुरंग जाधव, बाळकृष्ण जुन्नकर, मालू पाटील, सर्वोत्तम महाले, रमाबाई महाले, चिमणा सोनवळे, शंकर म्हामुणकर, दत्तात्रय डोंबे, मनहर ठोसर, भालचंद्र भीरसागर, आदी स्वातंत्र्यसैनिक यांची नोंद ब्रिटिश गॅलॅटमध्ये आहे.

निर्माण झालेला इतिहास कोणीही विसरू शकत नाही आणि त्यामुळे हुतात्मा भाई कोतवाल आणि हुतात्मा हिराजी पाटील हे तरुणाचे आदर्श बनले आहेत.

देशाच्या स्वातंत्र्य लढ्यात गोमाजी पाटील आणि हिराजी पाटील असे पिता पुत्र लढले आणि हिराजी गोमाजी पाटील हा पुत्र देशासाठी शाहिद झाला असे उदाहरण देशाच्या इतिहासात नाही आणि त्यामुळे या दोन्ही हुतात्म्यांचा

आदर्श तालुका घेत असून कोणत्याही मोठ्या कार्यक्रमात हुतात्म्यांना अभिवादन करूनच कार्यक्रम सुरू होत असतात. हुतात्मा भाई कोतवाल तसेच हिराजी पाटील यांचे बलिदान देशासाठी झाले असून कर्जत तालुक्याने देशाच्या स्वातंत्र्यलढ्यात मोठा सहभाग दाखवला आहे. अनेक तरुण भाई कोतवाल यांच्या चळवळीत भूमिगत राहून मदत करीत राहिले तर काही तरुण लढ्यात थेट उतरले.

स्वरा पाटीलची अवकाश क्षेत्रातील भरारी

। अलिबाग । प्रतिनिधी ।

पीएनपी कनिष्ठ महाविद्यालयाची गुणवंत विद्यार्थिनी स्वरा अविनाश पाटील हिची भारतीय अंतराळ विज्ञान आणि तंत्रज्ञान संस्था (IIST), तिरुवनंतपुरम येथे बी. टेक. इन इलेक्ट्रॉनिक्स अँड कम्युनिकेशन इंजिनिअरिंग - एव्हिऑनिक्स (विमान व अंतराळ तंत्रज्ञानातील इलेक्ट्रॉनिक्स) या पुढील शिक्षणाकरिता निवड झाली आहे.

अवकाश संशोधन आणि तंत्रज्ञान क्षेत्रातील देशातील नामांकित संस्थांपैकी एक असलेल्या IIST मध्ये

उच्च शिक्षण घेण्याची संधी मिळाल्याने स्वराने आपल्या गुणवत्तेची आणि मेहनतीची यशस्वी छाप उमटवली आहे. तिच्या या उल्लेखनीय यशामुळे पीएनपी एज्युकेशन सोसायटीच्या शिरेपेचात मानाचा तुरा रोवला गेला असून, संस्थेच्या शैक्षणिक वाटचालीतही या यशाची अभिमानास्पद नोंद झाली आहे. अवकाश तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात करिअर करण्याचे स्वप्न उराशी बाळगून अलिबागाची स्वरा आता अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचे शिक्षण घेणार असून,

भविष्यात देशाच्या अवकाश संशोधन क्षेत्रात योगदान देण्याची तिची वाटचाल सुरू झाली आहे.स्वराच्या या उज्ज्वल यशाबद्दल पीएनपी एज्युकेशन सोसायटीच्या कार्यवाह चित्रलेखा पाटील, महाविद्यालयाचे प्राचार्य रवींद्र पाटील, संचालक विक्रान्त वाडे, उपप्राचार्य निशिकांत कोळसे तसेच प्राध्यापक व कर्मचारीवृंदाने तिचे अभिनंदन केले. तसेच तिच्या पुढील शैक्षणिक वाटचालीसाठी आणि अवकाश क्षेत्रातील उज्ज्वल भविष्यासाठी शुभेच्छा दिल्या. स्वराच्या या यशाने पीएनपी कनिष्ठ महाविद्यालयाची शैक्षणिक गुणवत्तेला नवी उंची मिळाली असून, तिची ही भरारी रायगडच्या शैक्षणिक क्षेत्रासाठी निश्चितच अभिमानाची बाब ठरली आहे.

जेएसएममध्ये विद्यार्थ्यांना व्यसनमुक्तीचा संदेश

। अलिबाग । प्रतिनिधी ।

जे. एस. एम. महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व रायगड पोलीस यांच्या संयुक्त विद्यमाने कॅम्पस कनेक्ट-ड्रास मुक्त रायगड या जनजागृतीपर कार्यक्रमाला आयोजन करण्यात आले. युवकांमध्ये अमली पदार्थांच्या सेवनाचे दुष्परिणाम, व्यसनमुक्त जीवनाचे महत्त्व आणि व्यसनमुक्त समाजनिर्मितीबाबत जागरूकता निर्माण करणे हा कार्यक्रमाचा प्रमुख उद्देश होता. यावेळी जनता शिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष अॅड. डॉ. गौतम पाटील यांनी शुभेच्छा संदेश देत व्यसनमुक्त समाजनिर्मितीत युवकांची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची असल्याचे सांगितले. कार्यक्रमाचे प्रमुख व्यख्याते पोलीस निरीक्षक प्रविण पांडे यांनी विद्यार्थ्यांना अमली पदार्थांचे सेवन, त्याचे शारीरिक

व मानसिक दुष्परिणाम तसेच व्यसनामुळे निर्माण होणाऱ्या सामाजिक समस्यांबाबत मार्गदर्शन केले. युवकांनी चुकीच्या संगतीपासून दूर राहून आपल्या उज्ज्वल भवितव्याला प्राधान्य द्यावे, असे त्यांनी सांगितले. याप्रसंगी अलिबाग पोलीस स्टेशनचे पोलीस निरीक्षक प्रविण पांडे, महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. सोनाली पाटील,

उपप्राचार्य व राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी डॉ. प्रविण गायकवाड, प्रा. अश्विनी आठवले व विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. सोनाली पाटील यांनी केले, तर कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. प्रविण गायकवाड यांनी केले. कार्यक्रमाचे आभारप्रदर्शन डॉ. पंकज घरत यांनी केले.

सलग सुट्ट्यांमुळे कळंबोलीत वाहतूक कोंडी

। खांदू कॉलनी । प्रतिनिधी ।

शनिवार, १५ ऑगस्टला स्वातंत्र्यदिनाची सुट्टी आणि त्यानंतर रविवार असल्याने सलग सुट्ट्यांचा आनंद घेण्यासाठी नागरिकांनी शुक्रावारीच घराबाहेर पडण्यास सुरुवात केली. यामुळे सायन-पनवेल महामार्गावर कळंबोली परिसरात वाहनांची संख्या मोठ्या प्रमाणात वाढली. दुपारनंतर कळंबोलीतील विविध मार्गांवर वाहतूक संध झाली.

महामार्गावर वाहनांच्या लांबच लांब रांगा लागल्याचे चित्र पाहायला मिळाले. मुंबई, नवी मुंबई, पनवेल आणि पुण्याच्या दिशेने जाणाऱ्या वाहनांची संख्या

सायन-पनवेल महामार्गावर वाहनांच्या रांगा

वाढल्याने वाहतुकीवर ताण आला. कळंबोली चौक परिसरात वाहनांची गर्दी अधिक जाणवत होती. सुट्टीच्या

आणखी तीव्र होण्याची शक्यता आहे.

वाहनांच्या वाढत्या संख्येमुळे काही ठिकाणी कारनावा लागला. वाहतूक कोंडीमुळे काही प्रवाशांचा प्रवासाचा वेळही वाढला. सुट्टीच्या दिवशी मुंबई-पुणे तसेच कोकणाकडे जाणाऱ्या वाहनांची संख्या मोठी असते. त्यामुळे कळंबोली हा महत्त्वाचा वाहतूक केंद्रबिंदू असल्याने येथे विशेष नियोजनाची गरज आहे. सलग सुट्ट्यांच्या पारवर्षभूमीवर कळंबोलीतील वाहतुकीचे योग्य नियोजन करण्याची आवश्यकता निर्माण झाली आहे.

भरण्यासाठी दिलेल्या पैशांचा अपहार

। नवीन पनवेल । प्रतिनिधी ।।

बँकेत भरणा करण्यासाठी दिलेली रक्कम बँकेत न भरता तिचा अपहार केल्याप्रकरणी लोकेश पवार (ओसवाल होम फायनान्स रिकव्हरी एजंट) याच्या विरोधात कळंबोली पोलीस ठाण्यात ११ ऑगस्ट रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला. यातील फिर्यादी नारायण बाबा श्रीराम हे रोडपाली गाव, शिवशक्ती एंटरप्राइजेस, कळंबोली येथे राहत असून आरोपी लोकेश पवार हा मोतीलाल ओसवाल होम फायनान्स रिकव्हरी ऑफिसर म्हणून

नोकरी करत असताना त्याने नारायण बाबा यांना विश्वासात घेतले आणि फिर्यादी यांच्या कर्जाची उर्वरित पाच लाख १२ हजार रुपये या रकमेची दोन लाख एक हजार रुपये एवढे रकमेमध्ये सेटलमेंट करून देतो असे सांगितले आणि नारायण बाबा यांच्याकडून तीन लाख ७१ हजार रुपये रक्कम घेऊन ते बँकेत भरणा करणे आवश्यक असताना बँकेत भरणा केली नाही आणि या रकमेचा स्वतःच्या फायद्यासाठी अपहर केला. या प्रकरणी कळंबोली पोलीस अधिक तपास करत आहेत.

डेब्रिज पडल्याने महिला जखमी

। नवीन पनवेल । प्रतिनिधी ।

इमरतीस बांधलेली जाळी तुटून त्यातील डेब्रिज महिलांमध्ये अंगावर पडले आणि तिच्या डोक्याला, खांद्याला आणि पायाला गंभीर दुखापती झाल्य. या प्रकरणी नवीन पनवेल पॅट्रोल पोलीस स्टेशन येथील संबंधित व्यक्ती विरोधात पनवेल तालुका पोलीस ठाण्यात ११ ऑगस्ट रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला. यातील फिर्यादी विलास इलांदला

त्यांची बहीण विनंती सुरेश सिंग ही नवीन पनवेल डेब्रिज पडल्याने अंगावर पडले आणि तिच्या डोक्याला, खांद्याला आणि पायाला गंभीर दुखापती झाल्य. या प्रकरणी नवीन पनवेल पॅट्रोल पोलीस स्टेशन येथील संबंधित व्यक्ती विरोधात पनवेल तालुका पोलीस ठाण्यात ११ ऑगस्ट रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला. यातील फिर्यादी विलास इलांदला

विद्यार्थी ये-जा करताना अडथळा शाळेच्या 'नो पार्किंग' फलकालगतच वाहनांचे पार्किंग

श्रीवर्धन शहरात नियमांता केराची टोपली

। श्रीवर्धन । प्रतिनिधी ।

श्रीवर्धन शहरातील बाजारपेठेतील मुख्य रस्त्यावर वाहतुकीचे नियम धाव्यावर बसवले जात असल्याचे चित्र दररोज पाहायला मिळत आहे. विशेषतः शाळेच्या लगतच किराणा माल घेऊन येणारे मालवाहू ट्रक 'नो पार्किंग' फलकालगतच चुकीच्या दिशेला उभे केले जात असल्याने शहरात वाहतूक कोंडी होत आहे. शहरातील ट्रिळक रस्त्यावर नगरपरिषद शाळा क्रमांक एक असून विद्यार्थ्यांच्या सुखीततेच्या दृष्टीने प्रशासनाने या परिसरात 'पुढे शाळा

आहे, वाहने सावकाश चालवा' आणि 'नो पार्किंग' असा फलक लावले आहेत. मात्र, या फलकाकडे दुर्लक्ष करून मालवाहतूक करणारे ट्रक आणि टेम्पो शाळेच्या लगत उभे केले जात आहेत. अवैध पार्किंगमुळे रस्त्यावर अडथळा निर्माण होऊन

श्रीवर्धनमध्ये वाहतुकीची कोंडी रोखण्याकरिता नगरपालिका प्रशासन हे पोलीस प्रशासनाच्या सहकार्याने सकारात्मक पावले उचलित आहे. त्या संदर्भात दोन्ही विभागाची बैठक होऊन ठोस निर्णय घेण्यात आलेला आहे. लवकरच शहरातील वाहतुकीची समस्या मार्गी लागेल. -अॅड.अतुल चौगुले नगराध्यक्ष

वारंवार वाहतूक कोंडी निर्माण होते. शाळा सुटण्याच्या किंवा भरण्याच्या वेळेत विद्यार्थी रस्त्यावरून ये-जा

करीत असतात, या उभ्या वाहनांच्या बाजूने येणाऱ्या इतर वाहनांमुळे अपघाताची शक्यता वर्तवली जाते. स्थानिक नागरिक आणि पालकांकडून तक्रारी होत असूनही परिस्थिती जैसै थै आहे. संबंधित व्यापारी आणि वाहन चालकांकडून नो पार्किंग फलकाचा अवमान होत आहे. पोलीस प्रशासनाने आणि नगरपालिकेने या गंभीर बाबीची दखल घेऊन, नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या वाहनांवर दंडात्मक कारवाई करावी आणि शाळेसमोरील रस्ता रहदारीसाठी सुखित करावा, अशी मागणी होत आहे.

नरेंद्र मोदी
प्रधानमंत्री

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

जिंकूया यशाचे शिखर
बनवूया भारताला आत्मनिर्भर!

माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र शासन
www.mahasamvad.in / MaharashtraDGIPR १०१०१ / MahaDGIPR

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

सुनेत्रा अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

बिळात लपलेले सरकार

संसदेच्या पावसाळी अधिवेशनात मोदी सरकारची पळता मुई थोडी झाली. एरवी टॅबाजी करणारे सरकारचे नेते यावेळी वीस दिवस गायब होते. वीस जुलैला जंतरमंतरवरून संसदेकडे विद्यार्थ्यांचा मोर्चा निघाला. त्यावर झालेल्या लाठीमाराने पुरा पणचे पेटला. नंतर या आंदोलकांवर छायांच्या बंदुकीने गोळ्या झाडल्याचे व त्यात दहा जण जखमी झाल्याचे सिध्द झाले. याचा जबाब विरोधकांनी सरकारकडे मागितला. पण तो देण्याची हिंमत नरेंद्र मोदी आणि अमित शहा यांच्यामध्ये नव्हती. आपले चुकले आहे हे त्यांना ठाऊक होते. पण ते मान्य करण्याची त्यांनाबद्दल मागी मागण्याची हिंमतही त्यांच्यात नाही. त्यामुळे मग तोंड लपवत फिरण्याची वेळ आली. संसदेच्या शेवटच्या वीस दिवसांमध्ये हे दोघेही सभागृहात येऊ शकले नाहीत. कारण, काँग्रेस व इतर सर्व विरोधकांनी लाठीमार तसेच गोळीबाराचा मुद्दा लावून धरला होता. राहुल गांधी यांचे म्हणणे अगदी स्पष्ट होते. दिल्लीत पोलिस हे थेट गृहमंत्री अमित शहा यांना अखत्यारीत देतले. लाठीमार व गोळीबाराचे आदेश कोणी व का दिले याचा खुलासा शहा यांनी करावा. ते जर त्यांनीच दिले असतील तर त्यांनी राजीनामा द्यावा. समजा हे त्यांच्या परस्पर अधिकाऱ्यांनी केले असेल व त्यांना गोळीबाराची कल्पनाच नसेल तर शहा या पदावर राहायला नालायक आहेत. त्यांना काढून टाकले जावे. मोदी यांनी मागील अशीही त्यांची मागणी होती. एरवी विस्वगुरु आणि चानक्य म्हणून मिरवणारे मोदी आणि शहा या मागणीपायी सभागृहात पाऊल टाकू शकत नसतील तर तो विरोधकांचा मोठा विजय आहे. एरवी असा प्रकार काँग्रेसच्या काळात घडला असता तर तमाम मिडिआने संसदेत न येणाऱ्या मंत्र्यांबाबत काहूर उडवले असते व त्यांना राजीनामा द्यायला भाग पाडले असते. पण आजच्या टीव्ही वाहििन्या आणि राष्ट्रीय म्हणवली जाणारी अनेक वृत्तपत्रे सरकारला विकली गेली आहेत. त्यामुळे शहा यांनी राजीनामा द्यायलाच हवा असा दबाव निर्माण झाला नाही.

केविलवाणे समर्थन

अनेक दिवस सभागृहात न आल्यानंतर अखेर आधिवेशन संपण्याच्या आदल्या दिवशी म्हणजे बुधवारी अमित शहा हे पीटीआय व एएनआय या दोन वृत्तसंस्थांशी बोलले. विरोधक संसदेत गोंधळ करीत असल्याने सभागृहात कशाला जायचे असा सवाल त्यांनी केला. एवढी ज्यांची तुलना आडून आडून वल्लभभाई पटेलांशी केली जाते त्या शहांचे हे उद्गार कीव करण्यासारखे आहेत. याच गृहस्थानी प्रचंड गदारोळ असताना काश्मीरचे ३७० वे कलम हटण्यासारखी किंवा अन्य अनेक धोरणे मांडली. कामकाज रेटून नेले. मणिपूरच्या प्रश्नावर विरोधकांनी चर्चेची मागणी केली असताना प्रंतपंधरा मोदी यांनी मणिपूरच्या उल्लेखही न करता दीड तास भाषण केले होते. शेवटी विरोधकांनी सभात्याग केल्यावर ते मणिपूरकडे वळले होते. इतकी मुजोरी ज्यांनी दाखवली त्यांनी विरोधकांच्या गदारोळाचे कारण संगून सभागृहात येऊ नये ही त्यांची हुशारी वगैरे नसून गुढधे टेकण्याचे कविलवाणें समर्थन आहे. विरोधकांनी गोंधळ केला त्याबद्दल काही लोक त्यांना बोल लावतील. सरकारने शोचन्य दृष्टी दिवशी का होईना चर्चेची तयारी दर्शवली होती ती मर्याद कारयला हवी होती असे काहीना वाटे. पण लोकसभेत भाजप आणि आघाडीचे बहुमत आहे. त्यामुळे भाजपच्या खासदारांना वाट्टेल ती टीका करणारी भाषणे करायची संधी त्यामुळे मिळाली असती. भाजपवाल्यांनी पंडित नेहरूंपासून ते झारखंडाधील आंदोलकांवर तेथील सरकारने केलेला लाठीमार यावरच भाषणबाजी केली असती. मिडियानेही त्यांनाच प्रसिध्दी दिली असती. दिल्लीतील लाठीमार व गोळीबार हा मग पडला असता. जंतमंतराच गुन्हेगारी स्वप्नाचे लोक जजमा झाले होते असा दावा दिल्ली पोलिसांनी केला होताच. लाठीमाराचे समर्थन करण्यासाठी अशा सबबी तयार केल्या जात होत्या व अजूनही आहेत. शहा यांनी आपल्या भाषणातही त्यावरच भर देऊन प्लेट गनच्या वापराबाबत चौकशी करू वगैरे थातूरमातूर उत्तर दिले असते. शिवाय अशा स्थितीत एकदा गृहमंत्र्यांचे भाषण झाले की त्यांना प्रतिप्रश्न करण्याची संधी विरोधकांना मिळाली नसती. म्हणजे शहा यांचे म्हणणे याबाबत अंतिम मानले गेले असते. ही सर्व फसफासवी विरोधकांनी नाकाम केली.

लबाडी हाणून पाडली

दिल्लीतील लाठीमार किंवा गोळीबार थांबावत ससंदत उत्तर द्यायला हवे असे नाही. केंद्र सरकार ते बाहेरीही देऊ शकते. नव्हते ती मोदी व शहा यांची जबाबदारी आहे. दुसऱ्या कोणत्याही कोणताहीमध्ये इतक्या दिवसांच्या काळात दिल्ली पोलिस, शहा यांची पत्रकार परिषद झाली असती. त्यात सरकारला उलटसुलट प्रश्न विचारले गेले असते. उत्तरे द्यायला भाग पाडले गेले असते. पण भारतात हे होत नाही. कारण आपण कसेही वागलो तरी आपल्याला सतेवरून कोणी खाली खेचू शकत नाही असा इश्वर्या चालीशीशांचा समज झाला आहे. राज्यसरकारचा काळ गोंधळ सत्ता असल्याने अखेर सभापती राधाकृष्णन यांनाही राहवले नाही. त्यांनी शहा यांनी सभागृहात येऊन निवेदन करावे असे सरकारला सुचवले. पण मोदी सरकारने त्यांनाही गुमानले नाही. उलट अशी काही सूचना आलीच नाही असा खुलासा केला गेला. तृणमुल काँग्रेसमध्ये फूट पडलेली असल्याने आणि द्रमुक ही काँग्रेसपासून दुरावलेली असल्याने सध्या केंद्रातील विरोधकांची शक्ती कमी झालेली आहे. तरीही त्यांनी एकत्रितपणे लढाई केली व सरकारला वरचढ होण्याची संधी मिळू दिली नाही याबद्दल त्यांचे अभिनंदन करायला हवे. दिल्ली आंदोलनावर चर्चेच्या निमित्ताने समजा अमित शहा यांनी उत्तर दिले असले तर बहुदा काँग्रेसच्या काळातील आंदोलने व त्यावर झालेला लाठीमार, गोळीबार यांचा पाडा आण्णाला गेला असता. तेव्हा मोदी व कसा राजीनामा दिला नव्हता हे सांगितले गेले असते. राहुल गांधी यांनी हे अचूक ओळखले व आम्हाला शहा यांची लेक्चरबाजी नको आहे, त्यांनी केवळ दिल्ली दंगलीबाबत बोलावे असे ठासून सांगितले. त्यामुळे मोदी सरकारवर डाव उलटला. गेल्या बारा वर्षांत असे पहिल्यांदाच झाले असून ही नव्या बदलाची सुरुवात आहे. पावसाळी अधिवेशनामध्ये धर्मप्रधान यांचा राजीनामा घेण्यात अभिजीत दीपके व त्यांचे सहकारी यशस्वी झाले. त्यानंतर मोदी व शहा यांची कोंडी करण्यात विरोधकांना यश मिळाले. संसद न चालणे हे लोकशाहीसाठी चांगले लक्षण नसले तरी सध्याच्या काळात त्याचे स्वागत करावे लागते. याला सर्वस्वी मोदी सरकाराची उद्दाम वागणूक जबाबदार आहे. संसद म्हणजे केवळ आपल्या प्रसिद्धीचे व पापे धुवून घेण्याचे आणखी एक साधन अशा रीतीने ते तिच्याकडे पाहतत. संसदेत बहुमत आहे म्हणजे आमच्या सर्व गुन्हांनाही जनतेचा पाठिंबा आहे असे भासवायचे असते. पण ही लबाडी विरोधकांनी यावेळी यशस्वी होऊ दिली नाही. असा मोदी व शहा यांना बाहेरीही विरोधक याच रीतीने पेचात पकडतील अशी अपेक्षा आहे.

विचार

स्वातंत्र्याचा उद्देश ; दडपशाही व मुक्तपण ?

भारतीय स्वातंत्र्याचा उद्देश दडपशाही की मुक्तपण. आजचं स्वातंत्र्य पाहिलं तर असा मुक्तपणा दिसत नाही. केवळ दडपशाहीच दिसून येते. या काळात देशात दोन घटक आहेत. एक खालचा घटक की जो स्वतःला कमजोर समजतो. ज्यातून त्याचेवर रोजच अत्याचार होत असतांना दिसतात. तर दुसरा घटक आहे वरचा घटक की जो घटक आजच्या काळात खालच्या घटकांवर अत्याचार करित असतात रोजच मग विचार येतोय की भारतीय शहिदांनी याचसाठी स्वातंत्र्य मिळवित असतांना बलिदान दिलं की काय? स्वातंत्र्याचा उद्देश जर असा असेल तर याचसाठी विरांनी स्वातंत्र्य मिळविलं की काय? असा विचार प्रत्येकाला वारंवार येत असतो.

भारतीय स्वातंत्र्यान काय दिलं व काय करायला हवं. आपल्याला काय करायला शिकवलं. भारतीय स्वातंत्र्यान आपल्याला शिकवलं की स्वातंत्र्य मिळवणं ही काही सहज सोपी गोष्ट नव्हती. ती स्वातंत्र्य सहजासहजी मिळालं नाही. त्यासाठी शेकडो लोकांना प्राण गमवावे लागले. शेकडोना काळ्या पाण्याच्या शिक्षा झाल्या आणि शेकडोच एखाजोनी हाल हाल केले. पणवढं नाही तर त्यांच्या रज्ज्यात कोणाला काहीच म्हणवयची ही परवानगी नव्हती. असे अस्तांता शेकडो हुतात्म्यांच्या रक्तातून भारतीय स्वातंत्र्य साकार झालं व ते आपल्याला मिळालं. त्यामुळे आपलं स्वातंत्र्य आपल्याला सांगतं की आपण असं हौतात्यातून मिळवलेलं स्वातंत्र्य टिकवून ठेवा. आमच्या हौतात्म्य पक्कलेल्या निरांची जाण नाही ठेवेली तरी चालेल. देश अमन ठेवा. मा अम्हाला विसरलात तरी चालेल. देशांतर्गत गुन्हेगार बनू नका. गुन्हेगार कोणाला बनवू नका. असाच देश चालवा व अशाच कायद्याची अंमलबजावणी करा. हेच स्वातंत्र्याचं सांगणं.

स्वातंत्र्याबाबत विचार कताना स्वातंत्र्यान आपल्याला काय दिलं? याचाही विचार करणे गरजेचे आहे. भारतीय स्वातंत्र्यान आपल्याला सुसुरा प्रदान केले. विभागांचं स्वातंत्र्य दिलं. वागण्याचं स्वातंत्र्य दिलं. फिरण्याचं स्वातंत्र्य दिलं. खाण्याचं स्वातंत्र्य दिलं आणि कामाचाही स्वातंत्र्य दिलं. छात्रां अर्थ असा की आजच्या कोणत्याच व्यक्तीला उष्ट्या भाववृत्ती चाटव्या लागण नाहीत. जे मनात येईल, ते जिन्स खाता येतात. कुठेही खाता पिता येतं. कुठेही केव्हाही फिरायला जाता येतं. कोणतेही काम केव्हाही करायला येतं, करताही येतं. तसाच वेगवेगळ्या प्रकारचा विचार करता येतो. अगु रात्री अपराधी जरी फिरत असो, तरी सुसुरा प्रदान केलेली आहे भारतीय स्वातंत्र्यान. भारतीय स्वातंत्र्यान केवळ एका विहिणूच व्यक्तीवर्गालाच स्वातंत्र्य दिलं नाही तर पुणेचं महाराष्ट्र, पुणेचं बालवर्ग, पुणेचं वृद्ध आणि पुणेचं व्यक्तीसमूदाय, या सर्वांनाच स्वातंत्र्य दिलं

आहे. त्यासोबतच सर्वच प्रकारचे प्राणीमात्र, वृक्षवल्ली, साध्या किड्यामुंग्यांची, या सर्वांचा स्वातंत्र्य प्रदान केला आहे. साधी एक लहानशी मुंगीही कोणाच्या समोर मारता येत नाही. एवढी दुर्लभ गोष्टीही भारतीय स्वातंत्र्यान दिली आहे आपल्याला. शिवाय भारतीय स्वातंत्र्यान आपल्याला धर्मनिरपेक्षता, जातनिरपेक्षता, पंतिनिरपेक्षता, भेदभाव निरपेक्षता, पक्षनिरपेक्षता या सर्व गोष्टी प्राप्त करून दिल्या. आता कोणी म्हणतात की ह्या सर्व गोष्टी प्रजासत्ताकाने दिल्या अर्थात संविधानात अंतर्भूत आहेत. पंतु त्यांनी हे लक्षात ठेवायला हवं की स्वातंत्र्य नसतं तर **अंकुश** स्वतंत्र संविधान कुठून आलं असतं? त्यामुळे अर्थातच या सर्व गोष्टी स्वातंत्र्यान दिल्या आहेत. अन् महत्वाचं तत्त्व दिलं आहे तुम्हा. ज्योत्सना कुणवर अन्याय झाल्यास स्वायत्तालयात दाद मागता येते.

स्वातंत्र्याने सुसूत्रा प्रदान केलेली आहे. ती सुसूत्रा सर्वानाच प्रदान केलेली आहे. याचा अर्थ बालक आदी गर्भानां असलेल्याही. त्यांहीही मरणा येत नाही. अर्थात भ्रूणहत्या गुन्हाच आहे. स्वायंवाही सुसूत्रा प्रदान केलेली आहे. कोणत्याही सीची अन्न लुटता येत नाही. तिला अशुद्ध म्हणता येत नाही. तसाच कोणत्याही व्यक्तीच्या अपराधांचा आपल्याला हन्न करता येत नाही. ना इथे गरीब, श्रीमंतीचा भेदभाव चालत ना जात व धर्मावरून भेदभाव चालत. इथे ना शेतकऱ्यांना डिवचता येत, ना बेरोजगारना काही म्हणता येत. कारण स्वातंत्र्य आहे व स्वातंत्र्याने आपल्या तेवढी व त्या प्रकराची सुट दिलेली आहे. याचाच अर्थ असा की स्वातंत्र्य हा आपला बाप आहे आणि प्रजासत्ताक ही आपली आई आहे. असे असतांना या दोघांची लेकरं म्हणजे येथील प्रजा. येथील प्रजेला आज त्या बापबद्दल आणि आईबद्दल आदरची काणी आहे. दिसतय. आजची ही प्रजा भविष्या कुणाचेही कोणत्याही शुल्लक कारणावरून मुडेंद पाडते. आजची प्रजा, त्या

देशातील बहिष्णिसारख्या कन्येवर लहानपणापासूनच कुत्रे टाकते आणि आपल्या हत्यासाची शिकार करते. आजची प्रजा म्हाताऱ्या लोकांनाही वृद्धाश्रमात टाकते व त्याच्येच मयतीला न जाता फक्त व्हिडीओवर असेसंस्कार बघते अन् आजची प्रजा शेतकरी, कामगार वर्गालाही आतंथ्वला कायला पाडे पाडते. यांचा कारण आहे येथील शत्रुर्न मामाची आपल्या कौरवरुषी भाच्यांना अर्थात येथील

शिंगाडे प्रजला असलेली शिकसण
 आमच्या प्रजासत्ताक वे स्वातंत्र्य
 या आईडीलांचे दोन सख्खे
 भाऊ आहेत. एक म्हणजे ज्यांना नेता संबोधिलं जातं तें
 व दुसरा भाऊ आहे न्यायालय. हे दोन्ही भाऊ येथील
 प्रजला गुहे करण्यापासून रोखत नाहीत. ते हवा देतात
 याचअर्थ असं आजी आज सत्तेवर पंडळी बसलेला
 आहेत. ते सर्वचजण, कोणत्या ना कोणत्या गुन्हांनं लिला
 आहेत. तसंच न्यायालय. न्यायालयत जणान्या प्रत्येकजण
 खटल्यामध्ये पारवभुमी जरी सत्य स्वरुपाची असली तरी
 आरोपींनाही आपली बाजू मांडण्याची सोय असल्याने
 आरोपी बाइजबत बरी होतात. त्यानंतर ते इतर सर्वजण
 प्रकाचे गुहे कायत्याला मोकळे होत असतात. ज्यातु
 जाणुआ बरेच गुहे घडत असतात नव्हे तर गुहे केले
 जातात. भारतीय स्वातंत्र्य व प्रजासत्ताक हे कोणत्याय
 व्यकलीला गुन्हांकडे वळविले नाहीत. कारण कोणत्याय
 आईडीलांना आपली मुलं ही वाईट निघालेली चालत
 नाही. परंतु मामांना आपल्या बहिणी ही वाईटट
 निघाल्या व्ही असं वाटतय. कारण हा कलिंगुयाचा
 आहे. ज्यातुन आजचे कौरव कोणत्याही सीवर बताका
 करीत सुटलेय. ते येथील सर्व द्रौदीचीच्या इज्जती लुटालेल
 सहातत. अन् येथील पांडव अर्थात पोलीसयंत्रणा तेवेई
 पसक्त नाही. ती फक्त गुहे घडायची वाट पाहत असते
 लाचार असल्याचा दिखान करून. खरं तर ते लाचार

नाहीत. दुसरा मुद्दा आहे, आपल्याला एक खटला मिळवा. जसे पांढव्या बुटातून हरल्यातून उधोयनाच्या कृत्याकडं फक्त पांढव्या शकत आहे. काहीच करू वा बोलू शकत नव्हते. त्याच येथील क्रिष्ण नावाचा विद्यवाही सक्षम नाही की जो येथील अब्ब लुटली जाणाऱ्या द्रौपदीला साडी पुरवेल? मात्र तो पदोपदी सांगतो की आपली सुखा आपणच करावी. पंतुं करणार कशी? कारण आजच्या काळात अब्ब लुटली जाणारी द्रौपदी एकच असते आणि तिच्या सभोवताली तिची अब्ब लुटणारे कोवळ शंभर. कशी सुटणार ती या समशंभर कौरवांच्या तावडीतून.

भारतीय स्वातंत्र्य... भारतीय स्वातंत्र्यानं काय दिने ?
याचा विचार करीत असतांना स्वातंत्र्य दिनिं. हे उतर असेल.
असं स्वातंत्र्य की कुणालाही सहज आज चांगल्या पद्धतींनी
जीवन जगता येते. परंतु ना या काळात योग्यतेने महिला
सुरक्षित वाटत. ना कोणता कामगार. ना येथील शेतकरी
सुरक्षित वाटत, ना येथील लहान लहान बालक. कोणाला
केव्हाही धोका होत असेतो आज. त्यातच आजच आपण
एका चित्र म्हणजे येथील लोकांवर लोकांचे हत असलेला
अत्याचार. रोजच वर्तमानपत्रातुवर बातम्या छापुन येतात.
अमूक अमूक ठिकाणी असं असं घडलंय. परंतु त्याचे खटले
न्यायालयात गेल्यास ते ठिकत नाहीत. शिवाय तपोधर
तार्याख सतत चालत असतो. ज्यातुन आपला जमना
वाटेते आणि पक्षकाराची हिंमत खचते. माग ओमला गंमत
विचार करते की आपल्याला ना न्यायालयातुन न्याय मिळत
ना पोलीस स्टेशनमधूर. त्यापेक्षा आपण कोणी आपल्या
वाट्याला जरी गेला तरी मूक बसलेलं बरं. असं सहन होत
नसेल हा अन्याय तर आप्तमहत्या करून मरून गेलेलं बरं.
हेच आजच्या भारतात घडत असलेलं चित्र आहे. खंयच
याचं स्वातंत्र्य व प्रजासत्ताक सारख्या आईवडीलांना दुःख
होत समेल काय ? त्यांच्या भावना काय म्हणत असतील ?
यासाठीच भारतातील ते शहीद लढले काय इंग्रजांशी. या
सब बाबी विचार करणाऱ्या आहेत. महत्त्वपुर्ण बाब ही की
भारतीय स्वातंत्र्य मिळविण्यापुर्वी ते शहीद झाले. त्यांना
अतिशय त्रास झाला. हे विवर नये आपण. तसंच हेही विवर
नये की स्वातंत्र्य मिळवित असतांना त्यात पुरुष नाही तर
बालकांचीही बळी गेली. त्या लोकांनी आमच बलिदान
आज तें चालेल. परंतु आपण काय करतो आज. बलिदान
आज ते बलिदान विसरून येथील द्रौपदींच्या इज्जती लुटतो.
हे काही बरोबर नाही. ज्यात बलिदान देतांना महिलांचंही
योषादान होतच. विशेष म्हणजे आपल्याला मिळालेलं
स्वातंत्र्य हे काही सहज सरळ पद्धतीने मिळालेलं नाही.
त्यासाठी बरंच काही करावं लागलं. हे विसरता येत नाही व
विसरता कामा नये. तेव्हा हीच बाब लक्षात घेवुन स्वातंत्र्य
फक्त उत्सवापुर्वत साजर करू नये तर देशातील त्या तमाम
नागरिकांना सुखा मिळावी. असा स्वातंत्र्याचा हेतू असावा
तो ते हेतू साक्षात करण्यासाठी देशातील सर्वच नागरिकांनी
प्रयत्न करावे व तसं वागावे. त्याच पद्धतीने वागावे, म्हणजे
स्वातंत्र्याचा खरा उद्देश यशस्वी होईल. यात शंका नाही.

लोकसंसद

या स्वातंत्र्य दिनी
भारतीयत्वाची भावना
अधिक दृढ करूया!

यंदा आपल्या देशाच्या स्वातंत्र्याला वर्षे पूर्ण झाली असून आपण ८० वा तंत्रदिन साजरा करत आहोत. सुमारे दीडशे ब्रिटीशांच्या गुलामगिरीच्या जोखडात स्वातंत्र्याला आपला भारत देश १९४७ साली १५ ऑगस्टला स्वतंत्र झाल्यानंतर गेल्या ७९ वर्षांत आपण सामाजिक, आर्थिक आणि तांत्रिक दृष्टीने मोठी प्रगती केली आहे. डिजिटल क्रांती, पर्यावरण संशोधन, औद्योगिक विकसन इत्यादी क्षेत्रांमध्ये झेप घेतली आहे. भारताचे राज्य आपले दिलेल्या न्याय, स्वातंत्र्य, समता आणि सत्यता या सार्वकांतिन लोकाशाही मूल्यांमुळे आजताहा एकता, सांस्कृतिक विविधता आणि आतंढता दिकून राहण्यासाठी बळ मिळाले आहे. ये. यंदाच्या स्वातंत्र्य दिनाची थीम 'युवा शक्ती, विकसित भारत अँट २०४७' अशी असून स्वातंत्र्य प्राप्तीत, विज्ञानात, नवनविर्मितता आणि समन्वित करणारे या निर्माते युवाकां हे महत्त्वपूर्ण प्रेरित करणूया या निमित्तका उद्देश आहे. तसेच राष्ट्रीय गीत 'वंदे मातरम्' ला १५० वर्षे पूर्ण झाल्याबद्दल ते प्रथमच लाल किल्ल्यावर गायले जाणार आहे. स्वातंत्र्य दिन हा भारतीयांच्या वाचा आणि राष्ट्रीय एकतेचा उत्सव आहे. आपण सर्वजण दिवशी स्वातंत्र्यासाठी सर्वस्व आणि अपर्ण केलेल्या सर्व स्वातंत्र्यसैनिकांचे आभार करूया आणि देशाच्या प्रगतीसाठी, लाल भविष्यासाठी जात, धर्म, पंथ, भाषा, धर्म प्रांतीय भेद या सर्वांच्या पलिकडे जाऊन आपण सर्वजण अंतर्गती भारतीयत्वाची भावना अधिकाधिक दृढ करूया! जय हिंद!

— प्रदीप अनुसया शंकर मोरे, अंधेरी

दिनविशेष

आज भारत आपल्या स्वातंत्र्याच्या ८० वा स्वातंत्र्य दिन साजरा करीत आहे. १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी भारताने ब्रिटिशांच्या दीर्घ गुलामगिरीतून मुक्त होऊन स्वातंत्र्यप्राप्तीची नवी पहाट अनुभवली. या स्वातंत्र्यामागे असंख्य ज्ञात-अज्ञात स्वातंत्र्यसैनिकांचे त्याग, बलिदान, संघर्ष आणि देशप्रेम आहे. त्यामुळे स्वातंत्र्य दिन हा केवळ उत्सवाचा दिवस नसून त्या बलिदानाचे स्मरण करून राष्ट्रनिर्मितीच्या आपल्या जबाबदारीचे आत्मपरीक्षण करण्याचा दिवस आहे.

व्यापारी म्हणून भारतात

आलेल्या ब्रिटिशांनी हळूहळू आपली सत्ता प्रस्थापित केली. दीर्घकाळ भारतीय जनतेवर अन्याय, शोषण आणि दडपशाही झाली. १८५७ चा उठाव असो किंवा त्यानंतरची स्वातंत्र्य चळवळ असो, भारतीयांनी ब्रिटिश सत्तेविरुद्ध सातत्याने संघर्ष केला. भगतसिंग, चंद्रशेखर आझाद, नेताजी सुभाषचंद्र बोस, महात्मा गांधी, लोकमान्य

टिळक, स्वातंत्र्यवीर सावरकर आणि असंख्य ज्ञात-अज्ञात क्रांतिकारिकांच्या योगदानामुळे स्वातंत्र्याचा मार्ग प्रस्पष्ट झाला. अनेकांनी तुरुंगवास भोगला, अनेकांनी सर्वस्वाचा त्याग केला. त्यांच्या बलिदानामुळेच आज पाषाण स्वतंत्र भारतात स्वास आणत आहे. १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी भारत स्वतंत्र झाला आणि त्यानंतर राष्ट्रनिर्मितीची खरी परीक्षा सुरू झाली. २६ जानेवारी १९५० रोजी संविधान लागू होऊन भारत प्रजासत्ताक बनला. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि संविधान सभेतील सर्व सदस्यांनी भारताच्या लोकशाहीचा मुलजूत पाया घातला. विविध भाषा,

धर्म, जाती, पंथ आणि संस्कृती
अभिलेखित करणारी नागरिकांना
संविधानाने समान नागरिकत्वाच्या
सुरक्षा बंधले. हीच भारताची
मोठी मोठी ताकद आहे.
गेल्या ७५ वर्षांत भारताने
विज्ञान, तंत्रज्ञान, अंतराळ
संशोधन, कृषी, उद्योग,
संस्कृती, क्रीडा, संरक्षण आणि
अर्थव्यवस्था अशा विविध
क्षेत्रांत मोठी प्रगती केली
आहे. चंद्राच्या दक्षिण ध्रुवावर
मोहीनोपाय्या देशामध्ये भारताची
समावेश झाला आहे. जगातील
प्रमुख अर्थव्यवस्थांमध्ये भारताचे
स्थान निर्माण झाले आहे. आज
भारत आतंविश्वामध्ये जागतिक
पटलवार अपली भूमिका मांडत

आहे. मात्र प्रगतीचा वेग वाढल
म्हणून आपली जबाबदारी
सेतक नाही. गरीबी, बेरोजगारी,
शेतकऱ्यांच्या समस्या,
शिक्षणातील विषमता, भ्रष्टाचार,
सामाजिक भेदभाव, पर्यावरणचा
व्हास आणि वाढती सामाजिक
असहिष्णुता यांसारख्या
प्रश्नांव अजूनही गांधीयानी
काम करण्याची गरज आहे.
स्वातंत्र्याचा खरा अर्थ प्रत्येक
नागरिकाला समानाने जगण्याची
संधी मिळणे हा आहे.

भारताला जागतिक
महासत्ता बनवायचे असेल तर
केवळ आर्थिक विकास पुरेसा
नाही. सक्षम शिक्षणव्यवस्था,
रोजगारनिर्मिती, वैज्ञानिक

दृष्टिकोन, सामाजिक समता, पारदर्शक प्रशासन आणि संविधानिक मूल्यांवरील निष्ठा आणखयक आहे. देशाच्या प्रांत प्रत्येक नागरिकाचा सहभाग महत्वाचा आहे. स्वातंत्र्याच्या ८० व्या वर्षात प्रवेश करताना आणण भूतकाळाचा अभिमान बाळगूया, वर्तमानातील आव्हानांना सामोरे जाऊया आणि विकास, सक्षम, सामाजिक आणि आत्मनिर्भर भारताच्या निर्मितीक संकल्प करूया. स्वातंत्र्य हा अधिकार आहे; पण राष्ट्रनिर्मित ही प्रत्येक नागरिकाची जबाबद आहे. सर्व देशवासीयांना ८० व्या स्वातंत्र्य दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा - **स्वयम ठाणे**

स्वातंत्र्याच्या प्रगतीसोबत राष्ट्रनिर्मितीचेही आत्मपरीक्षण

टिळक, स्वातंत्र्यवीर सावरकर आणि असंख्य ज्ञात-अज्ञात क्रांतिकारिकांच्या योगदानामुळे स्वातंत्र्याचा मार्ग प्रस्पष्ट झाला. अनेकांनी तुरुंगवास भोगला, अनेकांनी सर्वस्वाचा त्याग केला. त्यांच्या बलिदानामुळेच आज पाषाण स्वतंत्र भारतात स्वास आणत आहे. १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी भारत स्वतंत्र झाला आणि त्यानंतर राष्ट्रनिर्मितीची खरी परीक्षा सुरू झाली. २६ जानेवारी १९५० रोजी संविधान लागू होऊन भारत प्रजासत्ताक बनला. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि संविधान सभेतील सर्व सदस्यांनी भारताच्या लोकशाहीचा मुलजूत पाया घातला. विविध भाषा,

धर्म, जाती, पंथ आणि संस्कृती
अभिलेखित करणारी नागरिकांना
संविधानाने समान नागरिकत्वाच्या
सुरक्षा बंधले. हीच भारताची
मोठी मोठी ताकद आहे.
गेल्या ७५ वर्षांत भारताने
विज्ञान, तंत्रज्ञान, अंतराळ
संशोधन, कृषी, उद्योग,
संस्कृती, क्रीडा, संरक्षण आणि
अर्थव्यवस्था अशा विविध
क्षेत्रांत मोठी प्रगती केली
आहे. चंद्राच्या दक्षिण ध्रुवावर
मोहीनोपाय्या देशामध्ये भारताची
समावेश झाला आहे. जगातील
प्रमुख अर्थव्यवस्थांमध्ये भारताचे
स्थान निर्माण झाले आहे. आज
भारत आतंविश्वामध्ये जागतिक
पटलवार अपली भूमिका मांडत

आहे. मात्र प्रगतीचा वेग वाढल
म्हणून आपली जबाबदारी
सेतक नाही. गरीबी, बेरोजगारी,
शेतकऱ्यांच्या समस्या,
शिक्षणातील विषमता, भ्रष्टाचार,
सामाजिक भेदभाव, पर्यावरणचा
व्हास आणि वाढती सामाजिक
असहिष्णुता यांसारख्या
प्रश्नांव अजूनही गांधीयानी
काम करण्याची गरज आहे.
स्वातंत्र्याचा खरा अर्थ प्रत्येक
नागरिकाला समानाने जगण्याची
संधी मिळणे हा आहे.

भारताला जागतिक
महासत्ता बनवायचे असेल तर
केवळ आर्थिक विकास पुरेसा
नाही. सक्षम शिक्षणव्यवस्था,
रोजगारनिर्मिती, वैज्ञानिक

दृष्टिकोन, सामाजिक समता, पारदर्शक प्रशासन आणि संविधानिक मूल्यांवरील निष्ठा आणखयक आहे. देशाच्या प्रांत प्रत्येक नागरिकाचा सहभाग महत्वाचा आहे. स्वातंत्र्याच्या ८० व्या वर्षात प्रवेश करताना आणण भूतकाळाचा अभिमान बाळगूया, वर्तमानातील आव्हानांना सामोरे जाऊया आणि विकास, सक्षम, सामाजिक आणि आत्मनिर्भर भारताच्या निर्मितीक संकल्प करूया. स्वातंत्र्य हा अधिकार आहे; पण राष्ट्रनिर्मित ही प्रत्येक नागरिकाची जबाबद आहे. सर्व देशवासीयांना ८० व्या स्वातंत्र्य दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा - **स्वयम ठाणे**

१९६४ साली निर्मिती आनंद यांचा एक चित्रपट प्रदर्शित झाला होता, त्याचे नाव होते 'हकीकत' हा चित्रपट भारत चीन यामध्ये १९६२ साली झालेल्या युद्धावर आधारित होता. चीनने भारताच्या लडाख सीम वर आक्रमण केले होते. भारताला हे अनपेक्षित होते, त्यामुळे युद्धाची कोणतीही तयारी भारताने केलेली नव्हती. 'आम्ही प्रेमाने जग जिंकू' या तत्कालीन पंतप्रधान जवाहर नेहरू यांच्या विधानामुळे आपणावर अशी युद्धाची वेळ येईल हे कुणाही भारतीयांना वाटले नव्हते.

ऑक्टोबर २० पासून सुरू झालेले हे युद्ध नोव्हेंबर १९६२ पर्यंत एक महिना चालू होते. हे युद्ध भारताच्या अक्साई चीन या लडाखच्या सीमेवर व पूर्वोत्तर सीमांत भागात म्हणजे आताच्या अरुणाचल प्रदेशातील सीमेवर चालू होते. अनपेक्षित झालेल्या या आक्रमणामुळे भारताचे खूप नुकसान झाले. कारण अशा युद्धासाठी भारताची तयारी झाली नव्हती. अपुरे सैन्य दल, अपुरी हत्यारे, अपुरे रणगाडे, तोफा, मशीनगनस यामुळे भारत पराभवाच्या छायेत होता. भारताला स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर भारत चीन सीमावाद सुरू होता. अक्साईचीन व मॅकमोहन रेस्ते लागतच्या सीमा पक्क्या झाल्या नव्हत्या. तिबेट मधील उठावानंतर दलाई रामा यांना भारतात राजनैतिक संरक्षण दिले होते, त्यामुळे चीन चिडला होता. शिवाय चीनने ऑक्साई चीनमध्ये गुप्तपणे रस्ते बनविण्यास सुरुवात केली होती. २० ऑक्टोबरला लडाख व मॅकमोहन रेस्तेच्या दरम्यान मोठ्या प्रमाणात हल्ले केले चिनी सैनिकांनी तवांग सारख्या महत्वाच्या ठाण्यांवर हल्ले केले. २० नोव्हेंबरमध्ये चिनने युनोच्या मध्यस्थीमुळे एकतर्फी युद्ध विराम लागू केला. आपले सैन्य मागे घेतले पण अक्साई चीनवर आपले नियंत्रण ठेवले. या युद्धामध्ये भारताची अपरिमित हानी झाली. अनेक सैनिक मारले गेले. अपुन्या शस्त्रांमुळे, अपुन्या दारूगोळ्यांमुळे व अपुन्या सैनिकांमुळे भारतावर ही नामुष्की आली. या साऱ्या घटनांचा वाटला घेत चेतन आनंद

यांनी हा 'हकीकत' सिनेमा निर्माण केला. या सिनेमाची कथा पटकथा, दिग्दर्शन चेतन आनंद यांनीच केले होते. केफी साहानी, अचला सचदेव, इंद्राणी मुखर्जी, शेख मुख्तार, शौकत आझमी, लेव्ही अहरोल व जयंत आदी कलाकारांनी भूमिका केल्या होत्या. इंडियन पीपल्स थिएटर असोसिएशनच्या अनेक वामपंथीय कलाकारांनी या चित्रपटात कामे केली होती व त्याचा कोणताही मोबदला त्यांनी घेतला नव्हता. त्यात बलराज साहनी, केफी आझमी, शौकत आझमी आदी कलाकारांचा समावेश होता. प्रत्यक्ष युद्धाच्या सीमेवर जाऊन तेथे चित्रीकरण केलेला हा पहिला बॉलिवूडमधील चित्रपट होता, त्यासाठी चेतन आनंद यांनी भारत सरकारची खास मदत घेतली होती व त्यावेळचे पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू यांनी त्यासाठी त्यांना खूप सहकार्य केले होते. भारतीय सैन्यानेही त्यासाठी खूप परिश्रम घेतले होते. लडाखच्या पहाडी भागांत तेनात असलेल्या सैनिकांना प्रथम चिनी सैनिक हळूहळू अतिक्रमण करत पुढे येत असल्याची खबर मिळते. ती ब्रिगेडर सिंग (जयंत) यांना कळते, ते मेजर रणजीत सिंग (बलराज साहनी) यांना आपल्या चौक्या सुरक्षित करण्यासाठी पाठविण्याचे आदेश देतात. इथूनच संघर्षाला सुरुवात होते. सैनिक पुढील आदेशाची वाट पाहत असतात. विवादित क्षेत्राचा चिन्न देावा केलेला असतो. भारतीय सैन्याला प्रथम गोळी न चालवण्याचे आदेश दिलेले असतात. (जब तक उनकी तरफ से गोली नहीं चलती, हम गोली नहीं चलायेंगे). चिनी सैनिक भारतीय सैन्याला घेरण्यासाठी पुढे येत असतात, पूर्ण घेरेपर्यंत भारताकडून गोळीबार होत नाही. त्यानंतर चीनकडून गोळीबाराला सुरुवात होते. सैनिकांची

अब तुम्हारे हवाले वतन साथियो!

संख्या व दारूगोळ्याचा तुटवडा यामुळे भारतीय सैनिक मागे जाऊ लागतात, पण थंडीचे दिवस व डोंगराळ भाग यामुळे परिस्थिती प्रतिकूल होते. सुरक्षित मागे जायला न मिळाल्याने व समोरचे सैनिक बंदुकीच्या टप्प्यात येऊनही त्यांच्यावर गोळी न मारण्याचे आदेश असल्याने भारतीय असंख्य सैनिक मारले गेले. अद्ययावत शस्त्रे नसल्याने अनेक सैनिक केवळ अवजड रायफली घेऊन लढत होते व बळी जात होते. चौफेर सीमारेषेवर चालू असलेल्या या युद्धात केवळ रेजांगला या एकमेव लढाईत भारताला यश मिळाले होते. ज्यांत १२० भारतीय जवान चीनच्या सुमारे दोन हजार जवानांची लढत होते. त्यात ११४ भारतीय सैनिक शहीद झाले होते, त्यांनी चीनच्या तेराशे सैनिकांना यमसदनास पाठविले होते. भारतीय मेजर शैतान सिंग हे या १३ कुमाव की अमीर

कंपनीचे नेतृत्व करत होते. युद्ध व शांती या काळात सैनिकांची मानसिकता यांचे चित्रण अतिशय यथार्थ व बेमालूमपणे या चित्रपटाने केले आहे. जवानांची संख्या, आपूर्ति, तोफखाने, हवाई सहायता नसलेले व शून्याखालील तापमान यामुळे बाहेरील शत्रूपासून आपल्या चौकीचे रक्षण करीत असताना शहीद होणाऱ्या जवानांची असहाय स्थिती याचे सुरेख चित्रण चेतन आनंद यांनी केले होते.

हे युद्ध २० ऑक्टोबर १९६२ पासून नोव्हेंबर १९६२ पर्यंत एक महिना सुरू होते त्यानंतर चीनने २० नोव्हेंबर १९६२ ला एकतर्फी युद्धविराम लागू केला. आपले सैन्य मागे घेतले, पण लडाखमधील अक्साय : चीन या भागावर आपले नियंत्रण कायम ठेवले. ही लढाई थंडीच्या दिवसात सुमारे १४ हजार फूट उंचीवरील डोंगराळ भागात लढली गेली.

या चौक्यांवर चीनने केलेल्या रक्तपात, या महत्वाच्या बाबींकडे दुर्लक्ष करण्यात आले होते. १९५७ पासून संरक्षण मंत्री असलेल्या कृष्णमेनन यांचे प्रमुख जनरल के. एस. थीमथ्या व सेना प्रमुख जनरल थापर यांच्याशी वादविवाद होत होते, पण जाहीरपणे त्याला विरोध करणे शक्य नव्हते, काँग्रेसमध्येही कृष्णमेनन यांना पदावरून दूर करण्याचा आग्रह धरण्यात आला होता, शेवटी नेहरूंनी सात नोव्हेंबर १९६२ रोजी कृष्ण मेनन यांना पदावरून दूर केले. लेफ्टनंट जनरल शंकरराय थोरात हे भारतीय दलातील अत्यंत पराक्रमी दूरदर्शी ज्येष्ठ अधिकारी होते, त्यांनी दुसऱ्या महायुद्धातही भाग घेतला होता. थोरात यांचे चीनच्या हालचालींवर लक्ष होते. ऑक्टोबर १९५९ ला चिनी आक्रमणापासून संरक्षण करण्याची एक योजना त्यांनी आखली होती ती जनरल थिमथ्या यांना त्यांनी पाठविली. त्यांनी ती योजना कृष्णमेनन यांना दिली, परंतु संरक्षण मंत्र्यांनी ही योजना फेटाळली.या बाबत त्यांनी पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू यांना काहीही कल्पना दिली नाही. त्यामुळे पंतप्रधान जवाहर नेहरू यांनी जनतेची जाहीर माफी ही मागितली होती. “जनरल थोरात यांचा हा अहवाल मी जर पाहिला असता तर मी युद्ध होऊ दिले नसते व असंख्य सैनिकांचे प्राण वाचले असते.” असे त्यांनी शेवटी कबूल केले.

‘हकीकत’ या चित्रपटाच्या शेवटी युद्धभूमीवर शहीद झालेल्या असंख्य सैनिकांच्या प्रेतांवरून कॅमेरा फिरतो व तो युद्धाची दाहकता दाखवतो. त्याच वेळी ‘कर चले हम फिदा जानो तन साथियो, अब तुम्हारे हवाले वतन साथियो’ हे गाणे सुरू होते. चित्रपट संपताना हे गाणे सुरू झाले तरी खुर्चीतून एकही प्रेक्षक थिएटरच्या बाहेर पडत नाही. तो तसाच सुन्न होऊन समोरच्या सैनिकांच्या प्रेतांकडे असहायपणे पाहत राहतो. त्यामुळे ‘हकीकत’ हा एक दाहक, सुन्न करणारा अनुभव असतो जो खऱ्या देशभक्तांच्या पराक्रमाची गाथा सांगत राहतो.

स्वातंत्र्य मिळाले...

पण आपण खरंच स्वतंत्र झालो आहोत का?

भ्रष्टाचार

महागाई

बेरोजगारी

शिक्षणाची दुरवस्था

जातिवाद

स्वार्थ

देशाने विज्ञान, तंत्रज्ञान, शिक्षण, उद्योग, शेती, संरक्षण, अंतराळ अशा अनेक क्षेत्रांत मोठी झेप घेतली आहे. आपण चंद्रावर पोहोचलो, डिजिटल क्रांती केली, जगातील मोठ्या अर्थव्यवस्थांमध्ये स्थान निर्माण केले. पण या सगळ्या प्रगतीच्या गर्दीत एक प्रश्न मात्र आजही मनाला अस्वस्थ करतो १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी भारत स्वतंत्र झाला; पण आजचा भारतीय खरंच स्वतंत्र आहे का ? हा प्रश्न देशाच्या स्वातंत्र्यावर नाही, तर स्वातंत्र्याच्या अर्थावर आहे. आज आपल्याला मतदानाचा अधिकार आहे. अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य आहे. शिक्षणाचा अधिकार आहे. कायद्याने समानतेची हमी दिली आहे. संविधानाने प्रत्येक नागरिकाला समानाने जगण्याचा अधिकार दिला आहे. पण प्रत्यक्ष आयुष्यात प्रत्येक नागरिकाला ही स्वातंत्र्याची अनुभूती मिळते का ? गरीब माणूस आजही दोन वेळच्या अन्नासाठी संघर्ष करत असेल, तर तो किती स्वतंत्र आहे ? शेतकरी कर्जाच्या ओझ्याखाली दबला असेल, तर त्याचे स्वातंत्र्य कुठे आहे ? एखाद्या विद्यार्थ्याला गुणवत्तेपेक्षा आर्थिक परिस्थितीमुळे शिक्षणापासून दूर राहावे लागत असेल, तर त्याचे स्वातंत्र्य कुठे आहे ? एखाद्या महिलेला समाजाच्या भीतीमुळे स्वतःचे निर्णय घेता येत नसतील, तर तिचे स्वातंत्र्य किती ? एखाद्या सामान्य नागरिकाला आपले काम करून घेण्यासाठी भ्रष्टाचाराला सामोरे जावे लागत असेल, तर तो भ्रष्टाचाराच्या साखळीतून खरोखर स्वतंत्र आहे का ? आणि सर्वात महत्वाचे म्हणजे सत्तेला प्रश्न विचारण्याचे स्वातंत्र्य आपण खरोखर जपले आहे का ?

स्वातंत्र्य म्हणजे फक्त परकीय सत्ता हाकलून देणे नव्हे. स्वातंत्र्य म्हणजे भीतीमुक्त समाज. स्वातंत्र्य म्हणजे प्रश्न विचारण्याची हिंमत. स्वातंत्र्य म्हणजे अन्यायाविरुद्ध उभे राहण्याची ताकद. स्वातंत्र्य म्हणजे जात, धर्म, भाषा, प्रांत यापलिकडे माणसाला माणूस म्हणून स्वीकारणे. स्वातंत्र्य म्हणजे प्रत्येकाला समान संधी मिळणे.

आज आपण तंत्रज्ञानाच्या युगात जगत आहोत. हातातील मोबाईलने जग आपल्या मुठीत आले आहे. सोशल मीडियामुळे प्रत्येकाला व्यक्त होण्याचे व्यासपीठ मिळाले आहे. पण दुर्दैवाने याच माध्यमातून द्वेष, अफवा, ट्रोलिंग आणि समाजात फूट पाडणारी भाषा देखील वाढताना दिसते. आपण

माहितीच्या महासागरात जगत असताना विवेक मात्र हरवत चालला आहे. आपण विकासाच्या शर्यतीत पुढे जात असताना माणसातला माणूस मागे पडत आहे. शेजाऱ्याच्या घरात दुःख असताना त्याची विचारपूस करण्यासाठी वेळ नाही ; पण सोशल मीडियावर एखाद्या अनोळखी व्यक्तीच्या पोस्टरवर प्रतिक्रिया देण्यासाठी वेळ आहे. समाजातील अन्याय दिसतो, पण आपण गप्प राहतो. कारण आपल्याला भीती वाटते, आपल्याला काय करायचे ? हीच मानसिकता खऱ्या स्वातंत्र्यासाठी धोकादायक आहे. ज्यांनी १९४७ पूर्वी स्वातंत्र्यासाठी लढा दिला, त्यांच्याकडे आजच्यासारखी साधने नव्हती. ना सोशल मीडिया, ना आधुनिक तंत्रज्ञान, ना इतकी साधनसंपत्ती. पण त्यांच्याकडे एक गोष्ट होती देशासाठी काहीतरी करण्याची जिद्द. आज साधने आपल्याकडे भरपूर आहेत; पण समाजासाठी उभे राहण्याची इच्छाशक्ती कमी होत चालली आहे. आपण स्वातंत्र्याचा उत्सव मोठ्या दिमाखात साजरा करतो. तिरंगा फडकवतो, राष्ट्रीय गान म्हणतो, देशभक्तीपर घोषणा देतो. हे आवश्यक आहे. पण स्वातंत्र्यदिन फक्त एका दिवसाचा उत्सव नसावा. १५ ऑगस्ट हा आत्मपरीक्षणचा दिवस असायला हवा. आपण स्वतःला विचारायला हवे मी माझ्या देशासाठी काय करतोय ? मी संविधानाचा आदर करतोय का ? मी दुसऱ्याच्या स्वातंत्र्याचा आदर करतोय का ? मी अन्याय पाहून गप्प बसतोय का ? मी जात-धर्माच्या नावावर माणसांमध्ये भिंती उभ्या करतोय का ? मी माझ्या मुलांना केवळ स्पर्धा शिकवतोय की माणुसकीही शिकवतोय का ? देश स्वतंत्र झाला आहे; पण समाजाला अजूनही अनेक मानसिक गुलामगिरीच्या बेड्या तोडायच्या आहेत. जातीय अहंकाराची गुलामगिरी, अंधश्रद्धेची गुलामगिरी, भ्रष्टाचाराची गुलामगिरी, व्यसनांची गुलामगिरी, द्वेषाची गुलामगिरी, असमानतेची गुलामगिरी. आणि सर्वात मोठी मला काय त्याचे ? या मानसिकतेची गुलामगिरी. खरे स्वातंत्र्य तेव्हाच पूर्ण होईल, जेव्हा देशातील शेवटच्या माणसालाही वाटेकी की हा देश माझा आहे, या देशात माझा आवाज महत्त्वाचा आहे आणि मला सन्मानाने जगण्याचा अधिकार आहे. स्वातंत्र्यसैनिकांनी आपल्यासाठी रक्त दिले.

स्वातंत्र्य म्हणजे कोणाच्याही अनावश्यक बंधनाशिवाय, दबावाशिवाय किंवा नियंत्रणाशिवाय जगण्याची, विचार करण्याची आणि वागण्याची मुभा होय. यात परकीय वा इतर शक्तींच्या गुलामगिरीतून मुक्ती आणि स्वतःचे निर्णय घेण्याचा अधिकार सामाविष्ट आहे.

१५ ऑगस्ट १९४७... हा दिवस भारतीयांच्या इतिहासातील सुवर्णाक्षरांनी लिहिलेला दिवस. शेकडो वर्षांच्या परकीय सत्तेच्या जोखडातून भारत मुक्त झाला. असंख्य स्वातंत्र्यसैनिकांनी तुरुंगावास भोगला, लाठ्या-काठ्या खाल्ल्या, गोळ्या झेलल्या, संसार उद्ध्वस्त झाले, अनेकांनी आपल्या प्राणांची आहुती दिली. भगतसिंग, राजगुरू, सुखदेव, चंद्रशेखर आझाद, नेताजी सुभाषचंद्र बोस, महात्मा गांधी, लोकमान्य टिळक, सरदार वल्लभभाई पटेल, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि अशा असंख्य ज्ञात-अज्ञात स्वातंत्र्यसैनिकांच्या संघर्षातून आपल्याला स्वातंत्र्य मिळाले. त्या काळातील प्रत्येक भारतीयाच्या मनात एकच स्वप्न होते आपला देश स्वतंत्र असावा, आपल्या माणसाला सन्मानाने जगात यावे आणि आपल्या भवितव्याचा निर्णय आपण स्वतः घ्यावा. आज ७९ वर्षे उलटून गेली आहेत.

आता त्यांच्याप्रीती खरी श्रद्धांजली म्हणजे फक्त त्यांच्या प्रतिमेला हार घालणे नव्हे. त्यांनी ज्या भारताचे स्वप्न पाहिले, तो भारत घडवण्याची जबाबदारी स्वीकारणे हीच खरी श्रद्धांजली आहे. म्हणून यंदा १५ ऑगस्टला तिरंगा हातात घेताना एक प्रश्न स्वतःला नक्की विचारा भारत स्वतंत्र झाला... पण माझ्या मनातील, माझ्या समाजातील आणि माझ्या देशातील प्रत्येक माणूस खरोखर स्वतंत्र झाला आहे का ? जर या प्रश्नाचे उत्तर अजूनही पूर्णपणे होय असेलच असे नाही, तर आपला स्वातंत्र्याचा प्रवास अजून संपलेला नाही. कारण परकीय सत्तेपासून मिळालेले स्वातंत्र्य ही सुरुवात होती; पण अन्याय, भीती, भेदभाव, भ्रष्टाचार आणि मानसिक गुलामगिरीपासून मिळणारे स्वातंत्र्य ही खरी मंजिल आहे.

जय हिंद!
जय संविधान!
वंदे मातरम!

स्वातंत्र्याचे मोर्चे

अरविंद सं. मोरे

मानवी मूल्य किंवा स्थिती दुसऱ्यांच्या शक्तीने प्रतिबंध न होता स्वमर्जी प्रमाणे वागण्याची क्षमता. स्वातंत्र्य म्हणजे स्वातंत्र्येची आणि स्वायत्ततेची गरज, निवड, सुमन, निर्मिती शोध घेण्याची क्षमता आणि स्वतःला मुक्तपणे अभिव्यक्त करणे, पर्याय निवडण्याकरिता अप्रतिबंधित असल्याचा विश्वास, आयुष्य आणि अनुभव स्वच्छंदपणे जगण्याकरिता पुरेसे स्वविश्व आणि इच्छा म्हणजे स्वातंत्र्य होय.

स्वातंत्र्य म्हणजे कोणत्याही परक्या नियंत्रणातून, गुलामगिरीतून किंवा बंधनातून मुक्ती मिळविणे होय. यामध्ये व्यक्तीला किंवा समाजाला स्वतःचे निर्णय घेण्याचे, स्वतःचे विचार मोकळेपणाने मांडण्याचे आणि स्वतःच्या मर्जीने जगण्याचे अधिकार मिळतात. साध्या शब्दात सांगायचे तर, स्वतःच्या पायावर उभे राहून जाणे आणि योग्य ते स्वातंत्र्य उपभोगणे म्हणजे स्वातंत्र्य.

स्वातंत्र्याचे बरेच प्रकार आहेत. परंतु त्यात मुख्य दोन प्रकार आहेत. ते म्हणजे राष्ट्रीय स्वातंत्र्य आणि व्यक्तिगत स्वातंत्र्य. राष्ट्रीय स्वातंत्र्य एका देशाने दुसऱ्या देशाच्या राजवटीतून किंवा गुलामगिरीतून मिळवलेले सार्वभौमत्व. जसे की, १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी भारताला ब्रिटिश राजवटीतून मिळाले. व्यक्तिगत स्वातंत्र्य प्रत्येक माणसाला स्वतःचे आयुष्य जगण्याचा, स्वतःचे मत मांडण्याचा आणि स्वतःचे निर्णय घेण्याचा अधिकार असणे. स्वातंत्र्याचे महत्त्व काय तर माणसाला स्वतःची ओळख निर्माण करता येणे होय. विचारांची स्वायत्तता आणि विकास होणे होय. आपण व समाज मोकळा श्वास घेऊ शकतो म्हणजे स्वातंत्र्य होय. व्यक्तिस्वातंत्र्य असण्याचा मुख्य अर्थ म्हणजे समाजात त्याला मान्यता असणे. एखाद्याचे विचार कितीही वेगळे असले, वागणे कितीही विक्षिप्त किंवा अप्रचलित असले तरी, आपल्याला थेट इजा पोचत नसले तर भावना दुखावण्याचा नावाखाली अशा वेगळेपणाला न अडवण्याची स्वतंत्रवादी संस्कृती समाजाने किती स्वीकारली आहे यावर त्या समाजातील स्वातंत्र्य खऱ्या अर्थाने अवलंबून असते.

आज आपण आपल्या देशात मुक्तपणे विचार करतो. एका राज्यातून दुसऱ्या राज्यात जाऊ शकतो. कारण काय तर आपण स्वातंत्र्य आहोत. आपला देश स्वातंत्र्य आहे. स्वातंत्र्याचे मोल काय आहे हे तेच सांगू शकतात ज्यांनी पारतंत्र्यात जन्म घेतला आणि ज्यांनी पारतंत्र्य बघितले आहे. आपल्याला जे स्वातंत्र्य मिळाले अर्थात ते सहजासहजी मिळाले नाही ह्यात काही दुमत तर नाहीच. ह्यासाठी बरीच आंदोलने बऱ्याच जणांना आपल्या प्राणांची आहुती द्यावी लागली. फार हालअपेष्टा स्वातंत्र्यविरांना सोसाव्या लागल्यात हे सगळ्यांना माहीतच आहे.

आजच्या स्वातंत्र्यदिनी त्यांनी-ज्यांनी आपल्या प्राणांची आहुती दिली, तुरुंगावास भोगला त्यांच्या प्रति कृतज्ञता व्यक्त करण्याचा दिवस आहे. त्यांना खऱ्या अर्थाने स्वातंत्र्याचे मोल माहित आहे. आज देश स्वातंत्र्य होऊन ७९ वर्षे झालीत आणि आपण आता ८० व्या वर्षात पदार्पण करीत आहोत. देशाच्या जडणघडणीत ८० वर्षांचा

टप्पा हा खूप महत्त्वपूर्ण आहे. ह्या ७९ वर्षात आपण काय मिळविले आणि काय गमावले ह्याचा लेखाजोखा मांडण्याचा दिवस हा उत्सव व ह्यावर उद्घापोह करण्याचा दिन आहे. ह्या ७९ वर्षांत आपल्या देशाने खूप प्राप्ती केली ही कौतुकास्पद बाब आहे. ज्या देशात असे म्हणतात सुईचे पण उत्पादन होत नव्हते तो देश आज प्रगतीपथावर आहे आणि आत्मनिर्भर होण्याच्या मार्गावर आहे. इतर देशाची तुलना केल्यास अजून बरेच काही करण्याचे बाकी आहे असे दिसून येते. आपण इंग्रजांच्या जोखडातून मुक्त झालो ही चांगली बाब आहे. परंतु अजून बारापल्ला गाठायचा आहे. दोन-चार लोकां किंवा एखाद्या समूह प्रगत झाला म्हणजे देश प्रगत झाला असे होत नाही. राष्ट्राच्या शेवटच्या माणसाचा विकास झाला किंवा त्याच्या पर्यंत विकासधारा पोहचली म्हणजे देशाची प्रगती झाली किंवा देश स्वातंत्र्य झाला असे म्हणता येईल.

देश स्वातंत्र्य झाला तेव्हा लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे म्हणाले होते, “म्हणजे झुटी है, देश की जनता खुशी है” म्हणजेच काय तर लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे म्हणतात देशात तेव्हा खूपच गरिबी होती. गरिबांपर्यंत प्रगती पोहचली नव्हती. बहुतांश लोकां आता १५ ऑगस्ट १९४७ नंतरच जन्मलेले आहेत. त्यांना आपण स्वातंत्र्यच आहोत आणि हे असंच असत हे त्यांना माहित आहे. पारतंत्र्य काय असतं हे त्यांनी बघितलेच नाही म्हणून कदाचित त्यांना त्यांचे मोल जाणवत नसेल.

मात्र महात्मा गांधी, भगत सिंग, सुभाषचंद्र बोस, सरदार वल्लभभाई पटेल, सुखदेव, आदी स्वातंत्र्यवीरानी देश स्वातंत्र्यासाठी आंदोलन उभी केली व आपल्या प्राणांची आहुती सुद्धा दिली व त्यामुळेच आपल्या भारत देशाला स्वातंत्र्य मिळू शकले. इंग्रज व्यापार कंपण्यासाठी आले आणि आपल्यात दुकळी तयार करून जवळपास दीडशे वर्षे राज्य केले. आगदी त्याच धर्तीवर आता १९९१ ला नवीन आर्थिक धोरण देशाने स्वीकारले. हा सुद्धा एक मुक्त व्यापाराचा भाग आहे. परकीय बँका भारतात येणार व्यवसाय करणार आणि अनमोल देशाची संपत्ती आपल्या ताब्यात घेणार ही सुद्धा मोठी धोक्याची घंटा आपल्या बहुमूल्य मिळालेल्या स्वातंत्र्यावर येणार ह्याची मोठी भीती वाटते. आपण वेळीच दखल घेण्याची आज गरज आहे.

देश स्वातंत्र्य झाला पण आपल्याला खरे स्वतंत्र हे उच्च-नीचते पासून, भेदभावापासून, जाती पाती पासून, महागाई पासून, बेरोजगारी पासून, भूकमारी पासून, भांडवलशाही पासून, भ्रष्टाचाराी राजकारण्यांपासून मिळाले आहे का ? ज्यांच्यासाठी स्वातंत्र्यनार्नींनी आंदोलन केले होते आपल्या प्राणांची आहुती दिली होती ? तर ह्याचे उत्तर हे नक्कीच नकारात्मकी आहे. आपल्या भारत देशाला मोठ्या प्रमाणात तक्रणाई लालभेलेली आहे ही खरोखर अभिमानाची आणि भाषाची बाब आहे. ही तक्रणाई फक्त तरणच नाही तर ती तंत्रज्ञानाने सक्षम आणि पारंगत सुद्धा आहे. ही खरी आपल्यासाठी जमेची बाब आहे. ह्या तक्रणाईला त्यांच्या क्षमतेप्रमाणे काम दिले तर ते नक्कीच संपूर्ण विश्वात आपल्या देशाचे नाव रोशन करतील व आपल्या देशाचेच काय संपूर्ण जगावर आपला झेंडा सर्व क्षेत्रात मोठ्या अभिमानाने फडकवतील एवढी क्षमता आणि विश्वास आपल्या तक्रणाईवर आहे. आपल्याला खरंच स्वातंत्र्य टिकवून ठेवायचे असेल व स्वाभिमानाने जगाचे असेल तर आपल्याला संविधानाची पक्की कास धारवी लागेल तरच आपण आपल्या देशाचे स्वातंत्र्य अबाधित राखू शकू. स्वातंत्र्य दिनाच्या सर्वाना खूप खूप शुभेच्छा !

विमान आकाशात भरारी घेत असताना आणि धावपट्टीवर उतरत असताना मनात थोडी धाकधूक असते. जगभरातल्या सुंदर, गजबजलेल्या विमानतळांबद्दल तुम्ही ऐकलं असेल. पण काही विमानतळ खूपच धोकादायक आहेत. इथे विमान उतरवताना पायलटचं कौशल्यं पणाला लागतं. चला तर मग, अशाच काही धोकादायक विमानतळांची माहिती घेऊ.

र कॅरेबियन बेटांवरच्या ‘सबा आयलंड’ येथील विमानतळाची धावपट्टी खूपच लहान आहे. फक्त १३०० फूट लांबीच्या धावपट्टीवर विमान उतरवावं लागतं. या धावपट्टीजवळच उतार आहे. या उताराच्या पुढे थेट समुद्र आहे. याच कारणामुळे हा विमानतळ खूप धोकादायक आहे.

र तिबेटमधला ‘क्यामडो बामडा’ विम

ानतळ जगातला सर्वात उंचीवरचा विमानतळ आहे. हा विमानतळ जवळपास १४ हजार फूट उंचीवर वसला आहे. या विमानतळावरच्या धावपट्टीची लांबी ३.५ मैल आहे. इथे विमान उतरवण्यासाठी पायलटला बरीच कसरत करावी लागते.

र अंटार्टिका खंड बर्फाने आच्छादलेला असतो. इथे ‘आईस रन वे’ आहे. या झ्रन वेझ्वर नेहमी बर्फ पडलेला असतो. बर्फ पडलेल्या रन वेवर विमान उतरवणं किती

सैर धोकादायक विमानतळांची

कठीण असेल याची आपण कल्पनाच करू शकतो. इथल्या बर्फात विमानाचं चाक रूतू नये याची काळजी पायलटला घ्यावी लागते. अंटार्टिकावर बरंच संशोधन सुरू असतं. त्यासाठी संशोधकांना घेऊन येणारं विमान या ‘आईस रन वे’वर उतरतं.

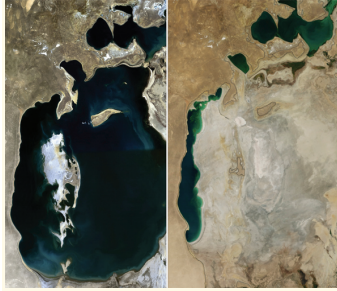
र नेपाळमधला ‘लॅंग्रिंग-हिलरी’ विमानतळ असाच अनोखा आहे. जगातलं सर्वात उंच असं ‘माउंट एव्हरेस्ट’ शिखर सर करण्यासाठी बरेच गिर्यारोहक नेपाळमध्ये

येतात. हे गिर्यारोहक याच विमानतळावर उतरतात. हा विमानतळ त्यांच्या स्वागतासाठी सज्ज असतो. या भागात जोरदार वारे वाहत असतात. तसंच भरपूर धुकंही असतं. यामुळे हा विमानतळ बराच धोकादायक ठरतो.

र जिब्राल्टरच्या विमानतळाबद्दल ऐकल्यावर तुम्हाला धक्काच बसेल. या विमानतळावर सतत वर्दळ असते. हा विमानतळ इथल्या मुख्य रस्त्याच्या मध्यभागी आहे. विमानांचं उड्डाण होत असताना तसंच विमान उतरत असताना रस्त्यावरची वाहतूक थांबवली जाते. असं असूनही आजवर इथे मोठा अपघात झालेला नाही. रस्त्याच्या मध्यभागी असणारा हा विमानतळ अनोखाच म्हटला पाहिजे.

निसर्गा ने मानवाला दिलेली सर्वात मोठी आणि मोलाची देणगी म्हणजे ‘झाडे’. झाडे आपल्या परिसंस्थेचा कणा आहेत, जी पृथ्वीवर समतोल राखण्याचे अतिशय महत्त्वाचे काम करतात. परंतु मानवी उपद्रव्यांामुळे आणि निसर्गाच्या अनिर्बंध वापरांमुळे अनेकदा गंभीर पर्यावरणीय संकटे ओढवतात. याचे एक ज्वलंत उदाहरण म्हणजे कझाकिस्तान आणि उझबेकिस्तानच्या सीमेवर असलेला ‘अराल समुद्र’. १९६०च्या दशकापासून शेतीच्या विकासासाठी, विशेषतः पाण्याचा प्रचंड उपसा करणाऱ्या कापूस पिकासाठी या समुद्राच्या पाण्याचा अनिर्बंध वापर करण्यात आला. या अयोग्य धोरणामुळे एके काळी भरभराट होणारा तो समुद्र हळूहळू एका भयंकर वाळवंटात बदलला. पाण्याचा अपघाती न्हास झाल्यामुळे अनेक जलचर नष्ट झाले, स्थानिक कोळ्यांचा रोजगार बुडाला आणि उघड्या पडलेल्या क्षारयुक्त व विषारी पामोळ्यामुळे संपूर्ण भागात आरोग्याचा गंभीर प्रश्न निर्माण झाला.

या भयानक समस्येवर मात करण्यासाठी जेव्हा मानवाने आणि पर्यावरणतज्ज्ञांनी पुढाकार घेतला, तेव्हा उपचाराचा एकच प्रभावी मार्ग समोर आला आणि तो म्हणजे ‘वृक्षारोपण’. अराल समुद्राच्या या भीषण वाळवंटीकरणात युरोपीय युनियनने मध्यस्थी करून त्या भागात तब्बल २७,००० झाडे लावली. या झाडांनी खऱ्या अर्थाने चमत्कार घडवला. झाडांच्या खोलवर गेलेल्या मुळांनी सैल माती

घडू धरून ठेवली, ज्यामुळे धूळ आणि मातीची धूप थांबली. या झाडांनी सेंद्रिय आम्ल सोडले, ज्यामुळे मातीचा ‘पीएच’ पुन्हा संतुलित झाला आणि शेतीमधील विषारी अवशेष नष्ट झाले. झाडांच्या बाष्पोत्सर्जन प्रक्रियेमुळे स्थानिक हवेत आर्द्रता वाढली, ज्यामुळे टप्प्याटप्प्याने कोरडा लरीळप ओलावा मिळवू लागला आणि तेथे एक नवीन सूक्ष्म हवामान तयार झाले. आशिया खंडातच नाही तर दुसरीकडे चीननेही गोबी वाळवंट रोखण्यासाठी ‘द ग्रेट ग्रीन वॉल’ हा जगातील सर्वात मोठा पर्यावरणीय प्रकल्प राबवला. चीनने कोट्यवधी झाडे लावून लाखो हेक्टर नापीक जमीन व वाळवंट पुन्हा हिरवेगार केले.

या सर्व घटनांमधून आपल्याला झाडांचे अफाट महत्त्व समजते. झाडे ही केवळ सावली देणारे किंवा फळे देणारे वनस्पती नाही तर ती वसुंधरेचे आरोग्य सुधारणारे ‘पर्यावरणीय जादूगार’ आहेत. आपण दैनंदिन जीवनात अनेकदा झाडांकडे दुर्लक्ष करतो, त्यांची कत्तल करतो आणि निसर्गाचा समतोल बिघडवतो. परंतु, आता वेळ आली आहे की आपण डोळे उघडून झाडांचे महत्त्व समजून घेतले पाहिजे. प्रत्येक नागरिकाने केवळ झाडे लावण्याची नव्हे, तर ती जगवण्याची जबाबदारी घेतली पाहिजे. जर आपण आज झाडे जपली, तरच उद्याची पृथ्वी हिरवीगार, सुंदर आणि मानवी जीवनासाठी सुरक्षित राहू शकेल. म्हणूनच झाडे वाचवणे आणि त्यांचे संगोपन करणे हाच आपल्या अस्तित्वाचा एकमेव मार्ग आहे.

‘थ्रीडी प्रिंटिंग’मुळे वन्यजीवन सुकर मानवाच्या शरीराचे जखमी किंवा गमावलेले अवयव कृत्रिमरीत्या तयार करून बसवण्याचे ‘प्रोस्थेटिक्स’ तंत्रज्ञान आजच्या काळात वेगाने प्रगत होत आहे. या अत्याधुनिक वैद्यकीय तंत्रज्ञानाचा लाभ आता केवळ मानवापुरता मर्यादित राहिलेला नाही, तर संशोधक आणि वन्यजीव प्रेमी जखमी वन्यजीवांच्या उपचारासाठीही याचा यशस्वी वापर करत आहेत. विशेषतः पक्ष्यांच्या दुखापतग्रस्त चोची आणि पाय यांच्यावर मात करण्यासाठी आता ‘३डी प्रिंटिंग’ तंत्रज्ञानाचा आधार घेतला जात आहे. ‘ब्युटी’ नावाच्या एका जखमी बाल्ड ईगल (गरुड) ला कृत्रिम चोच बसवल्याची थाराक आणि प्रेरणादायी घटना याचे उत्तम उदाहरण आहे. वन्यजीव संरक्षणाच्या क्षेत्रात या नवीन तंत्रज्ञानाचा प्रवेश म्हणजे वन्यजीव वैद्यकशास्त्राचे एक नवे आणि आशादायक पर्व मानले जात आहे.

थ्रीडी प्रिंटिंग तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून प्राण्यांच्या शरीराच्या आकाराशी अगदी तंतोतंत जुळणारे कृत्रिम अवयव तयार करणे आता शक्य झाले आहे. अपघात, शिकार किंवा इतर कारणांमुळे चोच वन्यजीवांचे अवयव निकामी झाले आहेत, त्यांना या तंत्रज्ञानामुळे पुन्हा एकदा नैसर्गिक जीवन जगण्याची नवी संधी मिळत आहे. उदाहरणार्थ, चोच तुटल्यामुळे स्वतःहून अन्न खाणे अशक्य झालेल्या पक्ष्यांना ३डी प्रिंटेड चोची बसवल्यामुळे ते पुन्हा स्वावलंबी बनतात. पारंपारिक उपचारांच्या मर्यादा ओलांडून हे तंत्रज्ञान वन्यजीवांच्या पुनर्वसनासाठी एक वरदान ठरले आहे. जगभरातील प्राणीप्रेमी, पशुवैद्यक आणि तंत्रज्ञ एकत्र येऊन या दिशेने नवनवीन प्रयोग करत आहेत, ज्यामुळे अनेक धोक्यात आलेल्या किंवा दुखापत झालेल्या वन्यजीवांचे प्राण वाचवणे शक्य होत आहे. वन्यजीव वैद्यकशास्त्रातील ही प्रगती मानवी बुद्धिमत्ता आणि तंत्रज्ञानाचा निसर्गाच्या रक्षणासाठी कसा वापर होऊ शकतो, याचे उत्तम उदाहरण आहे. भविष्यात या तंत्रज्ञानाचा विस्तार करून आणखी मोठ्या प्रमाणावर प्राण्यांवर यशस्वी शस्त्रक्रिया करण्याचे शास्त्रज्ञांचे मनसुबे आहेत. ३डी प्रिंटिंगमुळे केवळ पक्षीच नव्हे, तर इतर दुर्मिळ प्राण्यांच्या शरीराचे कृत्रिम अवयव बनवणे सोपे होईल. मानवाच्या अनिर्बंध हस्तक्षेपांमुळे निसर्गाला आणि वन्यजीवांना होणाऱ्या नुकसानाची भरपाई करण्याचा हा एक प्रामाणिक आणि प्रभावी प्रयत्न आहे. पर्यावरण आणि जैवविविधतेचा समतोल राखण्यासाठी अशा नाविन्यपूर्ण तंत्रज्ञानाचा वापर करणे ही काळाची गरज बनली असून, यामुळे जखमी वन्यजीवांच्या चेहऱ्यावर आणि जगण्यात पुन्हा एकदा आनंदाची नवी किरणे परतू लागली आहेत.

जगात समुद्र म्हटलं की आपल्या डोळ्यांसमोर किनारा, लाटा, वाळू आणि समुद्रकिनऱ्यावरची गर्दी उभी राहते. पण कल्पना करा, असा एक समुद्र आहे ज्याला एकही किनारा नाही! तरीही तो जगातील सर्वात वैशिष्ट्यपूर्ण समुद्रांपैकी एक मानला जातो. हा आहे अटलांटिक महासागरातील ‘सारागसो समुद्र’. या समुद्राची सीमा जमीन ठरवत नाही, तर महासागरातील प्रचंड समुद्री प्रवाह ठरवतात. गल्फ स्ट्रीम, नॉर्थ अटलांटिक करंट, कॅनरी करंट आणि नॉर्थ इक्वेटोरियल करंट हे चार शक्तिशाली प्रवाह मिळून या समुद्राभोवती नैसर्गिक वर्तुळ तयार करतात. त्यामुळे हा समुद्र पूर्णपणे पाण्याने वेढलेला असून त्याचा कोणत्याही खंडाशी थेट किनारा जोडलेला नाही. एखाद्या चित्रपटातील गूड बेटाप्रमाणे हा समुद्र वाटतो. जहाज अनेक दिवस प्रवास करत

लष्कर, हवाई दलाप्रमाणेच नौदलही आपल्या संरक्षणासाठी सज्ज असतं. समुद्रमार्गे येणाऱ्या शत्रुला रोखण्याचं काम नौदलाकडे असतं. शत्रूदेशाची प्रमुख बंदरं तसंच नौदलाचे तळ उद्ध्वस्त करण्याची जबाबदारीही नौदलाकडे असते. आपलं भारतीय नौदलही खूप सक्षम आहे. १९७१ मध्ये भारत आणि पाकिस्तानमध्ये युद्ध झालं होतं. या युद्धात भारतीय नौदलाने खूप मोठी कामगिरी पार पाडली होती. भारताने या युद्धात विजय मिळवला होता. या विजयाची आठवण म्हणून चार डिसेंबर हा दिवस नौदल दिन म्हणून साजरा केला जातो. भारतीय नौदल जगातलं सातव्या क्रमांकाचं सर्वात मोठं नौदल आहे. आपल्या नौदलाची गणना

नौदलाविषयी थोडंसं

जगातल्या दहा सक्षम नौदलांमध्ये होते. केरळमध्ये इंडियन नेव्हल अकादमी असून ही आशिया खंडातली पहिल्या क्रमांकाची नौदल अकादमी आहे. भारताच्या नौदलाचा इतिहास खूप जुना आहे. म रकांस किंवा मरीन कमांडोज हे नौदलाचे अत्यंत कुशल अधिकारी समजले जातात. या कमांडोंना सर्वात आव्हानात्मक मोहिमांवर पाठवलं जातं. हे कमांडो

वेशांतर करून सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये मिसळतात आणि आपली मोहीम फत्ते करून येतात. झंशं नो वरुणःङ्ग हे आपल्या नौसेनेचं घोषवाक्य आहे. आपलं नौदल सुसज्ज आहे. नौदलाकडे अत्यंत शक्तिशाली युद्धनौका, विनाशिका आणि पाणबुड्या आहेत. २५० पेक्षा अधिक लढाऊ विमानंही आहेत. नौदलात ६७ हजार अधिकारी कार्यरत आहेत.

कुत्रे वाहनामागे का धावतात?

रस्त्यावर शांत बसलेला कुत्रा अचानक एखाद्या चालत्या बाईक किंवा कारच्या मागे धावताना तुम्ही बघितले असले. तो फक्त धावतच नाही तर जोरात भुंक्तो. पण हे का घडते याचा कधी विचार केला आहे का? कुत्र्याची वास घेण्याची क्षमता माणसांपेक्षा खूप शक्तिशाली असते. ते दुरूनही वास घेऊ शकतात. वाहन दुसऱ्या ठिकाणाहून येते तेव्हा तिथे असणाऱ्या कुत्र्यांचा वास टायरला चिकटतो. वाहन नवीन परिसरात पोहोचताच स्थानिक कुत्रे टायरवरील वेगळ्या जागेचा वास बरोबर ओळखतात. त्यांच्यासाठी हा बाहेरील कुत्र्याने त्यांच्या परिसरात प्रवेश केल्याचा इशारा असतो. म्हणूनच ते लगेच सावध होतात आणि वाहनाचा पाठलाग करू लागतात. असे करून जणू ते आपल्या सीमेचे रक्षण करत असतात. कुत्रे सहसा वाहनांच्या टायरवर लघवी करतात. हा योगायोग नाही तर हीदेखील त्यांची विशेष भाषा असते. इथे कोणी येऊ नये,

किनारा हरवलेला समुद्र

राहिले तरी दूरवर जमीन दिसत नाही. वरून पाहिल्यास हा समुद्र शांत आणि निळाशार दिसतो; पण त्याच्या पृष्ठभागावर तरंगणाऱ्या सोनेरी-तपकिरी रंगाच्या ‘सारगॅसम’ नावाच्या समुद्री शेवाळामुळे त्याचे रूप आणखी वेगळे भासते. या शेवाळाचे मोठमोठे तरंगते थर जणू समुद्रात तरंगणारी बेटेच तयार करतात. त्यामुळे हा समुद्र केवळ भौगोलिकदृष्ट्या नव्हे, तर दृश्यदृष्ट्याही पृथ्वीवरील सर्वात अनोख्या ठिकाणांपैकी एक मानला जातो.

पहिल्या नजरेत हा समुद्र रिकामा वाटतो, पण त्याच्या या तरंगत्या शेवाळात जीवसृष्टीची अक्षरशः गजबजलेली दुनिया दडलेली आहे. असंख्य लहान मासे, खेकडे, कोळंबी, विविध सूक्ष्म सागरी जीव आणि लहान समुद्री कासवे यांना हे शेवाळ सुरक्षित आश्रय देते. अनेक सागरी प्राण्यांसाठी हा समुद्र म्हणजे बालपण घालवण्याची नैसर्गिक शाळाच आहे. जगातील दोन प्रसिद्ध जातींचे मासे, युरोपियन ईल आणि अमेरिकन ईल, आपल्या जीवनाची सुरुवात याच समुद्रात करतात. त्यांची पिल्ले हजारो किलोमीटरचा अविक्षसनीय प्रवास करून युरोप आणि उत्तर अमेरिकेतील नद्यांमध्ये पोहोचतात, तिथे मोठी होतात आणि काही वर्षांनी पुन्हा याच

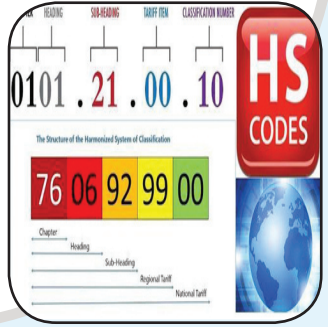
समुद्रात आणखी एक मानले जाते. अनेक संशोधक आजही या समुद्रातील जीवसृष्टी, त्यांचे स्थलांतर आणि समुद्री प्रवाह यांचा सातत्याने अभ्यास करत आहेत. यामुळे हा समुद्र विज्ञानासाठी एखाद्या जिवंत प्रयोगशाळेशेकडे कमी नाही.

सारगसो समुद्राचे महत्त्व केवळ सागरी जीवांपुरते मर्यादित नाही. पृथ्वीच्या हवामानावरही त्याचा मोठा प्रभाव पडतो. हा समुद्र वातावरणातील उष्णता आणि कार्बन डायऑक्साइड मोठ्या प्रमाणावर शोषून घेतो. त्यामुळे जागतिक तापमानाचा समतोल राखण्यास आणि अटलांटिक महासागरातील पाण्याच्या हालचाली नियंत्रित करण्यास त्याची मदत होते. मात्र, या सुंदर आणि गूढ समुद्रावरही

खाद्री या कापडाबद्दल तुम्ही ऐकलं असेल. खाद्रीचे कुर्ते, साड्या, ड्रेस, शर्ट मोठ्या प्रमाणावर वापरले जातात. खाद्री म्हणजे भारताची शान. केंद्रिय वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाने या खादीला ‘एचएस कोड’ दिला आहे. एचएस कोड म्हणजे नेमकं काय? जाणून घेऊ.

एचएस कोड म्हणजे ‘हॉमो नाइज्ड सिस्टीम कोड’. हा आंतरराष्ट्रीय कोड आहे. खादीची मागणी, विक्री, खरेदी, निर्मिती आणि प्रसिद्धी वाढवण्यासाठी तसंच जगभरात नवी ओळख निर्माण करण्यासाठी सरकारने हा कोड दिला आहे. एचएस कोड म्हणजे सहा आकडी क्रमांक. ‘वर्ल्ड कस्टम ऑर्गनायजेशन’ म्हणजे डब्ल्यूसीओकडून अशा प्रकारच्या कोडची निर्मिती केली जाते.

उत्पादनाला परदेशात किती मागणी आहे, उत्पादनाचा किती वापर होतो हे एचएस कोडमुळे कळू शकतं. आज २०० पेक्षा जास्त देश आंतरराष्ट्रीय व्यापारासाठी तसंच जास्तीत जास्त माहिती मिळवण्यासाठी या डाटाचा वापर करतात. सरकारी आणि खाजगी कंपन्या तसंच राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय संस्थांकडून एचएस कोडचा वापर केला जातो.

आता प्रदूषणाचे सावट आले आहे. समुद्री प्रवाहामुळे प्लास्टिकचा कचरा, मासेमारीची जाळी आणि सूक्ष्म प्लास्टिकचे कण येथे मोठ्या प्रमाणात जमा होत आहेत. त्याचबरोबर हवामान बदलामुळे समुद्राचे पाणी अधिक उष्ण, अधिक आम्लीय आणि ऑक्सिजनच्या दृष्टीने गरीब होत असल्याचे संशोधनातून दिसून आले आहे. याचा परिणाम तेथील नाजूक परिसंस्थेवर होत आहे. पृथ्वीवर असा किनाऱ्याशिवायचा समुद्र फक्त एकच आहे आणि म्हणूनच त्याचे संरक्षण करणे ही संपूर्ण जगाची जबाबदारी आहे. नकाशावर तो फक्त निळ्या रंगाचा एक भाग दिसत असला, तरी प्रत्यक्षात तो असंख्य जीवांचे घर, हवामानाचा महत्त्वाचा आधार आणि निसर्गाने जपलेला एक अद्भुत चमत्कार आहे. एखाद्या साहसपटातील रहस्यमय जगासाख्या भासणारा हा समुद्र आपल्याला निसर्गात अजून किती अनोखी रहस्ये दडलेली आहेत, याची जाणीव करून देतो.

दोस्त हे मस्त

असे हे पक्षी

पक्ष्यांचं जगही अनोखं असतं. आता घुबडाचंच बघा. मागे बघण्यासाठी घुबडाला अंग हलवावं लागत नाही. फक्त मान वळवून तो मागे बघू शकतो. हमिंगबर्ड मागच्या दिशेनेही उडू शकतो. गिधाड सर्वात उंच उडणारा पक्षी आहे. हा पक्षी जवळपास ११,२०० मीटर उंचीवरून उडू शकतो. वूड डकचे पंख रंगीत असतात. नर वूड डकच्या अंगावर पांढरे टिपके असतात. तसंच त्यांचे डोळे लाल असतात. मादी वूड डकचे डोळे पांढरे आणि शरीर करड्या रंगाचं असतं.

खादाडी

मस्त मोजरेला टोस्ट

संध्याकाळी मोजरेला टोस्ट बनवून खाता येईल. यासाठी एक क्रस्ट ब्रेड, तीन चमचे बटर, एक चमचा ठेचलेला लसूण, अर्धा चमचा मिरपूड, कांदाची चिरलेली पात, मोजरेला चीज आणि मीठ हे साहित्य घ्या. ब्रेडचे एक इंच आकाराचे तुकडे करून घ्या. यानंतर ब्रेडची एक बाजू भाजून घ्या. न भाजलेल्या भागवर बटर लावा आणि त्यावर मोजरेला चीज क्यूब किंवा स्लाईस ठेवा. त्यावर मिरपूड, मीठ आणि थोडी कांदाची पात घाला. आता चीज वितळेपर्यंत मायक्रोवेव्हमध्ये ब्रेड बेक करून घ्या. सॉससोबत गरमागरम खा.

स्टडी टिप्स

उगाच पाठांतर करू नका

तुम्ही एकाच विषयाचं सतत पाठांतर करता का, महत्त्वाचे मुद्दे अधोरेखित करता का, यामुळे अभ्यास चांगला होतो, बऱ्याच गोष्टी आपल्या लक्षात राहतात असं तुम्हाला वाटतं का? प्रत्यक्षात अभ्यासाची ही पद्धत चुकीची आहे. अशा पद्धतीने अभ्यास करून काहीच साध्य होत नाही. उलट वेळ वाया जातो. अभ्यास नीट लक्षातही रहात नाही. त्यामुळे सतत एकाच विषयाचा अभ्यास करत बसू नका. विविध विषयांना वेळ वाटून घ्या.

योगा टाइम

दृष्टी सुधारा

मुलांनो, मोबाईल आणि कॉम्प्युटरमुळे कमी वयात चष्मा लागतो. लहानग्या मुलांनाही आता चष्मा लागू लागला आहे. दृष्टी सुधारण्यासाठी तुम्ही योगासनं करू शकता. सर्वात आधी मांडी घालून बसा. हळूहळू श्वास घेत रहा. डोळे वर, खाली, डावीकडे आणि उजवीकडे फिरवा. मान सरळ ठेवा. मग मानही सारख्या बाजूनी फिरवा. या आसनामुळे डोळ्यांना आराम मिळेल.

उरणच्या वृतिकाची आंतरराष्ट्रीय भरारी!

। चौल । प्रतिनिधी ।

अवघ्या दहाव्या वर्षी समुद्राच्या लाटांवर स्वार होत उरणच्या नागावची कन्या वृतिका संदीप म्हात्रे हिने आंतरराष्ट्रीय क्रीडा क्षेत्रात भारताचे नाव उज्वल केले आहे. मलेशियातील लंगकावी येथे दि. ४ ते ८ ऑगस्टदरम्यान झालेल्या टेक्नो २९३ आशियाई अजिंक्यपद स्पर्धेत वृतिकाने दमदार कामगिरी करत रौप्यपदक पटकावले. आशियातील विविध देशांतील अनुभवी खेळाडूंची दोन हात करत मिळवलेले हे तिचे पहिले आंतरराष्ट्रीय पदक ठरले आहे. वृतिका ही यॉर्टिंग असोसिएशन ऑफ महाराष्ट्र आणि यॉर्टिंग

■ अवघ्या दहाव्या वर्षी मलेशियात पटकावले रौप्यपदक

■ भारताचा तिरंगा परदेशात अभिमानाने फडकवला

असोसिएशन ऑफ इंडिया यांची सदस्य असून, ती कंजजा, उरण येथील नेव्हल चिल्ड्रन्स स्कूलमध्ये इयत्ता पाचवी बमध्ये शिक्षण घेत आहे. लहानपणापासूनच समुद्राशी नाते जोडलेल्या वृतिकाने आपल्या जिद्द,

मेहनत, आत्मविश्वास आणि सातत्यपूर्ण सरावाच्या

जोरावर आंतरराष्ट्रीय स्तरावर झेप घेतली. लेशियातील लंगकावी

रायगडचे नाव सातासमुद्रापार

उरणच्या या चिमुकल्या खेळाडूने आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेत भारताचे प्रतिनिधित्व करत रायगडच्या क्रीडा क्षेत्राचा नावलौकिक वाढवला आहे. वृतिकेच्या या कामगिरीमुळे रायगड जिल्ह्यातील युवा खेळाडूंना नवी प्रेरणा मिळाली आहे. टेक्नो २९३ हा विशेषतः युवा खेळाडूसाठी लोकप्रिय असलेला विंडसर्फिंगचा प्रकार असून, वाऱ्याचा वेग व दिशा, समुद्राच्या लाटा, शरीराचा समतोल आणि योग्य डावपेच यांच्या जोरावर खेळाडूला शर्यत पूर्ण करावी लागते.

येथील नॅशनल सॅलिंग सेंटरमध्ये ही आशियाई अजिंक्यपद स्पर्धा पार पडली. आशियातील विविध देशांतील युवा विंडसर्फिंगपटूंनी या स्पर्धेत सहभाग घेतला. या कठीण आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेत यू-१३ मुलींच्या

गटात वृतिकाने आपल्या कौशल्याची छाप पाडत रौप्यपदक मिळवले. वृतिकाच्या या यशामागे तिचे वडील संदीप म्हात्रे यांचे मोलाचे योगदान आहे. स्वतः नौदलात कार्यरत असलेल्या संदीप म्हात्रे यांनी वृतिकेच्या प्रशिक्षणासाठी सातत्याने मेहनत घेतली. तिची आई अनिता म्हात्रे या आओनजीसीमध्ये कार्यरत

“आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेत भारताचे प्रतिनिधित्व करून पदक मिळवता आले, याचा मला खूप आनंद आहे. मलेशियातील स्पर्धेत अनुभव माझ्यासाठी खूप महत्त्वाचा होता. प्रशिक्षकांचे मार्गदर्शन आणि आई-वडिलांचे प्रोत्साहन यामुळे मला आत्मविश्वास मिळाला. भविष्यात आणखी चांगली कामगिरी करून भारतासाठी सुवर्णपदक जिंकण्याचे माझे स्वप्न आहे.

– वृतिका म्हात्रे

आहेत. आई-वडिलांचे प्रोत्साहन, प्रशिक्षक संदीप म्हात्रे मार्गदर्शन आणि वृतिकेची प्रचंड मेहनत यामुळेच हे यश

“वृतिकाने मिळवलेले हे पदक आमच्यासाठी अत्यंत अभिमानाचा क्षण आहे. लहान वयात तिने आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेत भारताचे प्रतिनिधित्व करून रौप्यपदक मिळवले, याचा आनंद शब्दांत व्यक्त करणे कठीण आहे. तिच्या मेहनतीला योग्य दिशा देत तिला भविष्यात आणखी मोठ्या आंतरराष्ट्रीय स्पर्धांसाठी तयार करण्याचा आमचा प्रयत्न राहील. तिच्या या यशामुळे तिच्या पुढील वाटचालीला नवी ऊर्जा मिळाली आहे.

– संदीप म्हात्रे, वृतिकाचे वडील

शक्य झाले आहे.

निवडक

५३ वर्षापासून फारुख इंजिनियर

यांना पद्मश्रीची प्रतीक्षा

नवी दिल्ली : माजी भारतीय यष्टीरक्षक फारुख इंजिनियर यांना पद्मश्री मिळण्याची प्रतीक्षा ५३ वर्षांनंतरही संपलेली नाही. ८८ वर्षीय इंजिनियर यांच्या मते, १९७३ मध्ये त्यांना वर्तमानपत्रांद्वारे कळले होते की सरकारने त्यांना पद्मश्रीसाठी निवडले आहे. त्यावेळी ते इंग्लंडमध्ये भारतीय संघासोबत खेळत होते.संघ व्यवस्थापक हेमू अधिकारी यांनीही त्यांना याची माहिती दिली होती. परंतु यानंतर त्यांना सरकारकडून कोणतीही अधिकृत सूचना मिळाली नाही. ना पदक मिळाले, ना प्रमाणपत्र. पद्म पुरस्कारांच्या वेबसाइटवर इंजिनियर यांचे नाव १९७३ च्या पद्मश्री सन्मान प्राप्तकर्त्यांमध्ये नोंदवले आहे. मात्र, यानंतर पुरस्कार त्यांच्यापर्यंत का पोहोचला नाही, याची स्थिती स्पष्ट नाही. आता या प्रकरणी बीसीसीआय सरकारला पत्र लिहिण्याची तयारी करत आहे. इंजिनियर इंग्लंडमध्ये राहतात, पण म्हणतात की भारत त्यांच्या हृदयात आहे. त्यांचे म्हणणे आहे की त्यांना पद्मश्री त्यांच्या घरातील ट्रॉफी कॅबिनेटमध्ये ठेवायची आहे आणि राष्ट्रपती भवनत जाऊन राष्ट्रपतींच्या हस्ते सन्मान स्वीकारायचा आहे.ते म्हणाले की मॅचेस्टरच्या ओल्ड ट्रॅफर्ड मैदानावर त्यांच्या आणि क्लाइव्ह लॉयडच्या नावावर स्टैंड्स आहेत, पण राष्ट्रपती भवनत पद्मश्री स्वीकारणे त्यांच्यासाठी त्याहूनही मोठा सन्मान असेल.इंजिनिअरने नुकतेच आयसीसीचे अध्यक्ष जय शहा यांच्याकडेही या प्रकरणात मदत मागितली होती. त्यांनी सांगितले की, गेल्या महिन्यात जय शहा यांनी त्यांना मदत करण्याचे आश्वासन दिले होते. यापूर्वी त्यांनी माजी केंद्रीय मंत्री अरुण जेटली यांच्याकडेही या प्रकरणात मदत मागितली होती.

सिंकफिल्ड चषक बुद्धिबळ स्पर्धा

प्रज्ञानंद तिसऱ्या फेरीत पराभूत

सेंट लुइस : भारताचा ग्रॅंडमास्टर आर. प्रज्ञानंदला सिंकफिल्ड चषक बुद्धिबळ स्पर्धेच्या तिसऱ्या फेरीत जर्मनीच्या व्हिन्सेंट केमरविरुद्ध पराभवाचा सामना करावा लागला. ग्रॅंड चेस टूर्ना भाग असलेल्या या स्पर्धेतील युवा खेळाडूंमध्ये लढतीत प्रज्ञानंदने कडवी झुंज दिली, परंतु अखेर त्याला पराभव स्वीकारावा लागला. गेल्या काही काळापासून उत्कृष्ट फॉर्ममध्ये असलेल्या प्रज्ञानंदला गेल्या वर्षभरात स्वतःची ओळख निर्माण करणाऱ्या केमरने पराभूत केले. या पराभवामुळे प्रज्ञानंद तीन फेऱ्यांनंतर १.५ गुणांवरच राहिला आहे. ४,७५,००० अमेरिकन डॉलर बक्षीस रक्कम असलेल्या या स्पर्धेत आणखी सहा फेऱ्या शिल्लक असताना प्रज्ञानंद संयुक्तपणे चौथ्या स्थानावर घसरला आहे. दिवसातील सर्वात मोठा विजय फिलिपिन्सच्या वेस्टली सो याने मिळवला. सध्या अमेरिकेचे प्रतिनिधित्व करणाऱ्या वेस्टली सो याने अमेरिकेच्याच कारुआनाला पराभूत केले. सलग दुसऱ्या विजया सह वेस्टली सो २.५ गुणांसह स्पर्धेत एकेच आघाडीवर राहिला आहे. त्याच्यागोपोट अर्मेनियातून अमेरिकेत आलेला लेव्हॉन आरोनियन आणि फ्रान्सचा मॅक्सिम वाशिये लाग्रान्ह हे खेळाडू आहेत. आता पुढील फेरीत भारतीय चात्यांना प्रज्ञानंदकडून चमकदार कामगिरी अपेक्षित आहे.

वुमन्स टी २० आशिया कपसाठी श्रीलंकन संघाची घोषणा

मुंबई : वुमन्स टी २० आशिया कप २०२६ स्पर्धेला २८ ऑगस्टपासून सुरुवात होणार आहे. या स्पर्धेत एकूण आठ संघ खेळणार असून श्रीलंकेने आपल्या संघाची घोषणा केली आहे. श्रीलंकन संघ गट ब मध्ये असून पहिला सामना २९ ऑगस्टला होणार आहे. हा सामना यजमान युएई संघाविरुद्ध होणार आहे. श्रीलंकेचा संघ या स्पर्धेत गतविजेता म्हणून उतरत आहे. त्यांनी मागच्या पर्वात भारतीय संघाला पराभूत करून आशिया कप जेतेपद पटकावले होते. कर्णधार चमारी अटापट्टू ही श्रीलंकन संघाची ताकद आहे. अष्टपैलू खेळाडू असल्याने फलंदाजी गोलंदाजीतही योगदान देते. तिच्यात सामना एकहाती फिरवण्याची ताकद आहे. संघात इनोका रणवीरा, सुमार्थिका कुमारी आणि कविशा दिलहारी या जागतिक दर्जाच्या फिरकीपटू आहेत. आशियाई देशात फिरकीचे महत्त्व असल्याने संघाची ताकद वाढली आहे. त्यात देवमी विहंगा या नव्या लेग स्पिनरची भर पडली आहे. कविशा दिलहारी आणि हर्षिता समरविक्रमा या अष्टपैलू खेळाडू असून संघाला मध्यल्या फळीत स्थिर देण्यास सक्षम आहेत.

क्रिकेटविश्व हादरलं! ; क्रिकेटपटू अटकेत

। श्रीलंका । वृत्तसंस्था ।

भारत आणि श्रीलंका यांच्यातील कसोटी मालिकेआधी श्रीलंकेत धक्कादायक घटना घडली आहे. क्रिकेटच्या मैदानात एक एक दुःखद बातमी समोर आली आहे. श्रीलंकेत क्रिकेट सामन्यादरम्यान खेळाडूंमध्ये झालेल्या वादानंतर ६२ वर्षीय क्रिकेट प्रशिक्षक सुमित फर्नांडो यांचे निधन झाले. ही घटना कोलंबोमध्ये घडली, जिथे क्रिकेट सामन्यादरम्यान हाणाम री झाली. त्यानंतर प्रशिक्षक सुमित फर्नांडो यांना तातडीने रुग्णालयात दाखल करण्यात आले, जिथे उपचारादरम्यान त्यांचे निधन झाले.

ही घटना कोलंबो येथील ब्लूमफील्ड क्रिकेट अँड अॅथलेटिक क्लबमध्ये घडली. ८ ऑगस्ट रोजी, पिण्याच्या पाण्यावरून दोन खेळाडूंमध्ये वाद झाला. पोलिसांच्या माहितीनुसार, खेळाडू पाणी पिण्यासाठी नळाजवळ गेले, पण नळातून पाणी येत नव्हते. त्यानंतर, प्रशिक्षक

फर्नांडो हे कुसल मॅडिसचे प्रशिक्षक

सुमित फर्नांडो हे मोराटुवा येथील प्रिन्स ऑफ वेल्स कॉलेजमध्ये माजी क्रिकेट प्रशिक्षक होते. त्यांनी सध्याचा श्रीलंकेचे एकदिवसीय कोर्धार कुसल मॅडिस यांना त्यांच्या शालेय जीवनात प्रशिक्षण दिले होते. त्यांनी शालेय स्तरावर इतर अनेक प्रतिभावान क्रिकेटपटूंनाही प्रशिक्षण दिले. नंतर फर्नांडो यांनी ब्लूमफील्ड क्रिकेट अँड अॅथलेटिक क्लबचे क्युरेटर म्हणून काम पाहिले. सुमित फर्नांडो यांच्यावर गुरुवारी अंत्यसंस्कार करण्यात आले. पोलीस या घटनेचा तपास करत असून, यात सहभागी असलेल्या खेळाडूंची चौकशी करत आहेत.

आणि खेळाडूंमधील परिस्थिती चिघळली आणि त्यांच्यात वाद झाला. दरम्यान, दोन खेळाडूंमध्ये भांडण झाले, ज्या दरम्यान कथित १७ वर्षीय मुलाने प्रशिक्षक फर्नांडो

यांच्यावर हल्ला केला. त्यानंतर फर्नांडो यांना कोलंबो येथील रुग्णालयात दाखल करण्यात आले, जिथे त्यांनी अखेरचा श्वास घेतला. त्यांच्या मृत्यूचे

खेळाडूंच्या वादात कोचचा मृत्यू पिण्याच्या पाण्यावरून वाद

श्रीलंकेच्या कोचची हत्या

क्रिकेटच्या मैदानावर झालेल्या हाणामारीनंतर ६२ वर्षीय प्रशिक्षक सुमित फर्नांडो यांचे निधन झाले आहे. या प्रकरणी पोलिसांनी एका १७ वर्षीय शालेय क्रिकेटपटूला अटक केली आहे. पोलिसांच्या माहितीनुसार, ८ ऑगस्ट रोजी दोन खेळाडूंमध्ये पिण्याच्या पाण्यावरून वाद झाला, ज्याचे रूपांतर नंतर हाणामारीत झाले. यादरम्यान सुमित फर्नांडो जखमी झाले आणि त्यांना रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. उपचारादरम्यान मंगळवारी त्यांचे निधन झाले. या प्रकरणात अटक करण्यात आलेल्या १७ वर्षीय खेळाडूला मंगळवारी कोलंबो न्यायालयात हजर करण्यात आले. न्यायालयाने त्याला १७ ऑगस्टपर्यंत बालसुधारगृहाच्या कोठडीत ठेवण्याचे आदेश दिले आहेत.

नेमके कारण उघड करण्यात आलेले नाही, परंतु तपासात असे समोर आले आहे की प्रशिक्षक फर्नांडो यांना बऱ्याच काळापासून हदयाचा त्रास होता.

स्टीव्ह स्मिथचा वर्ल्ड रेकॉर्ड!

नवी दिल्ली : बांगलादेशचा संघ सध्या ऑस्ट्रेलिया दौऱ्यावर आहे. २ कसोटी सामन्यांच्या मालिकेतील पहिला कसोटी सामना डार्विनमध्ये सुरू आहे. या सामन्यात स्टीव्ह स्मिथने पहिल्या डावात क्षेत्ररक्षण करताना त्याने स्लीपमध्ये ३ भन्नाट झेल घेतले.

यादरम्यान लिटन दासचा झेल घेतोच त्याने कसोटी क्रिकेटमधील सर्वात मोठा रेकॉर्ड आपल्या नावावर केला आहे. स्टीव्ह स्मिथ हा कसोटी क्रिकेटमध्ये सर्वाधिक झेल घेणाऱ्या क्षेत्ररक्षकांच्या यादीत संयुक्तरित्या अव्वल स्थानी पोहोचला आहे. या रेकॉर्डमध्ये त्याने दिग्गज खेळाडू जो रूटच्या रेकॉर्डची बरोबरी केली आहे.

आंतरराष्ट्रीय युवा दिनानिमित्त रेड रन स्पर्धा स्वागत पाटील अन् करिष्मा म्हात्रे प्रथम

। रायगड । प्रतिनिधी ।

जिल्हा एड्स प्रतिबंध व नियंत्रण विभाग, जिल्हा सामान्य रुग्णालय अलिबाग यांचे मार्फत रायगड जिल्ह्यामध्ये आंतरराष्ट्रीय युवा दिनानिमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात येणार आहे. यामध्ये अलिबाग समुद्र किनारा येथे जिल्हास्तरीय रेड रन स्पर्धा घेण्यात आली, सदरची स्पर्धा हि ५ किलोमीटर अंतराची असून, त्यामध्ये प्रथम नोंदणी करणाऱ्या १७ ते २५ वयोगटातील १६ मुली व २५ मुले यांनी भाग घेतला. सदर स्पर्धेस जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. निशिकांत पाटील यांनी हिरवा झेंडा दाखवून प्रथम मुलांची व त्यानंतर मुलींच्या स्पर्धेची सुरुवात करण्यात आली. सदर स्पर्धेमध्ये मुलांमध्ये प्रथम

क्रमांक स्वागत समिर पाटील याचा आला असून मुलींमध्ये करिष्मा प्रकाश म्हात्रे प्रथम आली असून त्यांस अनुक्रमे रक्कम रु. २५०० तर द्वितीय क्रमांक मुलामध्ये अक्षय राजा लॅंडी याचा आला असून मुलींमध्ये मुग्धा नरेश पाटील ही आली त्यांस अनुक्रमे रक्कम २०००, तर तृतीय क्रमांक मुलांमध्ये यश दत्ताराम म्हात्रे याचा आला असून मुलींमध्ये करिष्मा यशवंत हिचे ही तिसरी आली असून त्यांस अनुक्रमे रक्कम रु. १५०० इतके बक्षीस, प्रमाणपत्र, मेडल आणि सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले. सहभागी झालेल्या प्रत्येक विद्यार्थ्यांना जिल्हा एड्स प्रतिबंध व नियंत्रण विभाग, जिल्हा सामान्य रुग्णालय अलिबाग यांच्यामार्फत सहभाग प्रमाणपत्र देण्यात आले.

भारताची आशिया चषकातून माघार ब्राझीलविरुद्ध होणाऱ्या फुटबॉल लढतीला प्राधान्य

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

पाच वेळच्या जागतिक विजेत्या ब्राझीलविरुद्धच्या आंतरराष्ट्रीय मैत्रीपूर्ण सामन्याला प्राधान्य देण्यासाठी भारतीय फुटबॉल संघाने पहिल्यावहिल्या फिफा आसियान कप (आशिया चषक) स्पर्धेतून माघार घेतली आहे. अखिल भारतीय फुटबॉल महासंघाचे उपम हासचिव एम. सत्यनारायणन यांनी गुरुवारी ही माहिती दिली. दोन्ही स्पर्धांच्या तारखांमध्ये अडचण निर्माण झाल्यामुळे हा निर्णय घेण्यात आल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. फिफाच्या निमंत्रणाचा स्वीकार करून भारताचा अ-गटात इंडोनेशिया, मलेशिया आणि सिंगापुरसोबत समावेश करण्यात आला होता. २१ सप्टेंबर ते ६ ऑक्टोबर या कालावधीत ही स्पर्धा होणार आहे. मात्र ३ ऑक्टोबर रोजी कोलकाताच्या सांफ्ट लेक स्टेडियमवर भारताचा ब्राझीलविरुद्ध सामना निश्चित

झाला आहे. एआयएफएफने सुरुवातीला या स्पर्धेसाठी दुसरा किंवा विकास संघ पाठवण्याचा विचार केला होता, परंतु अखेर पूर्ण स्पर्धेतून माघार घेऊन या कालावधीत मैत्रीपूर्ण सामने खेळण्याचा निर्णय घेण्यात आला. याशिवाय २०२६ च्या फिफा विश्वचषक स्पर्धेत खेळलेल्या केप व्हर्दे आणि इराणसारख्या संघांविरुद्ध मैत्रीपूर्ण सामने खेळण्याची चाचपणीही भारत करत असल्याचे समजते, मात्र एआयएफएफने याला अद्याप अधिकृत दुजोरा दिलेला

नाही. २०२७च्या एएफसी आशिया चषकासाठी पात्र ठरून शकलेल्या भारतीय संघाला गेल्या काही वर्षांत मजबूत प्रतिस्पर्ध्यांविरुद्ध नियमित खेळण्याची संधी मिळालेली नाही. एकूणच भारतीय फुटबॉल सध्या संवर्ष करत असून यामध्ये एआयएफएफच्या भोगळ कारभाराचेही योगदान आहे. इंडियन सुपर लीग (आयएसएल) बंद पडल्यामुळे भारतातील फुटबॉल पूर्णच ठप्प पडले होते. मात्र आता आयएसएलची गाडी हळूहळू रुळावर येत आहे.

अफगाणिस्तानचा आयर्लंडवर दणदणीत विजय मालिकेत ३-० अशी आघाडी

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

अफगाणिस्तानने आयर्लंडविरुद्ध सुरू असलेल्या पाच एकदिवसीय सामन्यांच्या मालिकेत ३-० अशी आघाडी घेतली आहे. मालकेतील चौथा सामना १२ ऑगस्ट रोजी खेळला गेला. या सामन्यात अफगाणिस्तानने प्रथम फलंदाजी करत ३४३ धावांचा डोंगर उभा केला. प्रत्युत्तरात आयर्लंडने ३०१ धावांवर सर्वबाद झाला. अफगाणिस्तानने हा सामना ४९ धावांनी जिंकला आणि मालिकाही आपल्या विजयात घातली. मालिकेतील अंतिम सामना १५ ऑगस्ट रोजी खेळला जाईल. नाणेफेक गमावून प्रथम

फलंदाजी करण्याचा निर्णय घेतलेल्या अफगाणिस्तानी सुरुवात खराब झाली. स्लामीवीर रहमानुल्ला गुरबाज १२ धावांवर बाद झाला.

त्यानंतर इब्राहिम जादरान आणि सेदिकुल्ला अटल यांनी डाव सावरला आणि आसिफ गोलंदाजांवर दबाव आणला. दोघांनी दुसऱ्या विकेटसाठी

२२० चेंडूंमध्ये २३१ धावांची विक्रमी भागीदारी केली. ही अफगाणिस्तानची दुसऱ्या विकेटसाठीची सर्वोच्च भागीदारी आहे. तसेच, एकदिवसीय सामन्यांमध्ये अफगाणिस्तान आणि आयर्लंड यांच्यातील ही दुसऱ्या विकेटसाठीची सर्वोच्च भागीदारी ठरली आहे.

इब्राहिम जादरानने उत्कृष्ट फलंदाजी करत ११ चौकार आणि एका षटकारासह त्याने ११८ चेंडूंमध्ये १०७ धावा केल्या. सेदिकुल्ला अटलने त्याहूनही अधिक आक्रमक

फलंदाजी करत १२० चेंडूंमध्ये १४३ धावा केल्या. त्याच्या या तुफानी खेळीत १७ चौकार आणि चार षटकाराचा समावेश होता. अटल आणि जादरान यांच्यातील ही भागीदारी ५० षटकांच्या फॉर्ममध्ये कोणत्याही विकेटसाठी अफगाणिस्तानची तिसरी सर्वोच्च भागीदारी आहे. इतकेच नव्हे तर, अफगाणिस्तानच्या एकदिवसीय इतिहासात एकाच सामन्यात दोन फलंदाजांनी शतके झळकावण्याची ही केवळ चौथी वेळ आहे.

अटल आणि जादरान बाद झाल्यानंतर अफगाणिस्तानच्या डावाची गती थोडी मंदवाली. दरविश रसूलने १४ चेंडूंमध्ये २४ धावा केल्या, तर अझमतुल्ला उमरझाई १२ चेंडूंमध्ये १५ धावा करून बाद झाला. कर्णधार रहमत शाह केवळ २ धावाच करू शकला. रशीद खानने १० चेंडूंमध्ये ११ धावा केल्या, तर हशमतुल्ला शाहिदी ७ धावा करून नाबाद राहिला. गझनफरला खाते उघडता आले नाही. अफगाणिस्तानने शेवटच्या दोन षटकांमध्ये तीन ३५० धावांचा टप्पा ओलांडता आला नाही.

